

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลและการนำไปประยุกต์ใช้

ในงานทางด้านวิศวกรรมจราจรทั่วไปแล้ว ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะมีความสำคัญอย่างมาก ต่อการกำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาการจราจรในปัจจุบัน ตลอดจนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในอนาคต เนื่องจากการศึกษานี้ ได้มีการสำรวจข้อมูลการจราจรที่ค่อนข้างสมบูรณ์ในพื้นที่ศึกษา โดยเฉพาะข้อมูลปริมาณการจราจรที่ได้ทำการสำรวจเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ดังนั้น การวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในบทนี้ สามารถแยกออกได้ เป็น 4 หัวข้อใหญ่ ดังนี้

1. การคาดคะเนปริมาณการจราจรหรือปริมาณการเดินทางในอนาคต
2. การเดินทางของผู้มาใช้สนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติในอนาคต
3. การวิเคราะห์ค่าของตัวคูณขยาย สำหรับปริมาณการจราจร 24 ชั่วโมง
4. การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการสร้างสะพานคนข้ามบนถนนรามคำแหง

5.1 การคาดคะเนปริมาณการจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต

ในปัจจุบัน ได้มีรายงานการศึกษาทางด้านจราจรในกรุงเทพมหานคร ที่ค่อนข้างสมบูรณ์หลายรายงาน โดยเฉพาะรูปแบบการเดินทาง ซึ่งแสดงด้วยตารางการเดินทาง (O-D Table) ระหว่างโซนจราจรต่าง ๆ รายงานต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอไว้ ส่วนใหญ่ก็เป็นการปรับปรุงผลการศึกษาก่อนหน้านี้ เพื่อให้สอดคล้องกับปีทำการศึกษ ส่วนสำคัญของผลการศึกษา ก็คือ การประมาณรูปแบบ และปริมาณการเดินทางในอนาคต ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการศึกษาทบทวนรายงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. Bangkok Transportation Study (BTS) เป็นการศึกษา และวางแผนเกี่ยวกับทางด้านจราจร และการขนส่ง ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เมื่อปี พ.ศ. 2518 โดยทีมผู้เชี่ยวชาญจากประเทศเยอรมันนี ซึ่งถือ

ว่าเป็นรายงานการศึกษาทางด้านการจราจร และการขนส่ง ที่สมบูรณ์แบบตามหลักการเป็นครั้งแรกของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากได้มีการสำรวจ และเริ่มต้นจัดสร้างตารางการเดินทาง เพื่อใช้สำหรับกรุงเทพมหานครขึ้นมาด้วย นอกจากนั้น ยังมีการวางแผน เพื่อการพัฒนาระบบการจราจรและการขนส่งในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว อย่างครบถ้วน

2. Feasibility Study on the Second Stage Expressway System in the Greater Bangkok (SSES) โดย JICA/ETA, สิงหาคม 2526 เป็นการศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการ เส้นทางที่เหมาะสมมากที่สุด ประเมินถึงผลประโยชน์ของแนวทางเลือกต่าง ๆ ที่จะมีความคุ้มค่า ตลอดจนคาดคะเนถึง ปริมาณการจราจรที่จะมาวิ่งบนทางด่วนในอนาคต โดยใช้ตารางการเดินทางที่ปรับปรุงแก้ไขมาจากตารางการเดินทางที่ทำไว้ในรายงาน BTS ปี พ.ศ. 2518
3. The Metropolitan Bangkok Short Term Urban Transport Review (STTR) โดย Halcrow Fox and Associates/NESDB, กรกฎาคม 2528 ซึ่งเป็นรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบถึงปัญหาทางด้านการขนส่ง นโยบายทางด้านการขนส่ง ที่ควรจะมีงบประมาณที่ต้องเตรียมไว้ โครงการพื้นฐานที่ต้องมี รวมทั้งเสนอแนะโครงการที่ควรจะมี ซึ่งก็เช่นเดียวกับ SSES คือ รายงานนี้ ก็ได้ประมาณตารางการเดินทาง ที่จะใช้ สำหรับการศึกษาคั้งนั้น โดยแก้ไขคัดแปลงมาจาก BTS มีการแบ่งโซนจราจรออกเป็น 99 โซน เป็นโซนที่อยู่ภายในเขตถนนวงแหวนชั้นกลาง 58 โซน ที่เหลือนอกนั้นเป็นโซนที่อยู่ภายนอก
4. The Study on Road Improvement, Rehabilitation and Traffic Safety in Bangkok (RITS) โดย JICA/BMA, ธันวาคม 2529 ซึ่งเป็นรายงานการศึกษา ที่จัดทำขึ้นโดยกรุงเทพมหานคร เพื่อสำรวจข้อมูลการจราจร สำรวจโครงข่ายถนน ปรับปรุงเส้นทาง และถนน ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพของผิวทางจราจร บนถนนสายต่าง ๆ ในเขต กทม. ในส่วนของตารางการเดินทางที่ใช้ในขณะนั้น ก็ได้ปรับปรุงมาจาก BTS มีการแบ่งโซนจราจรออกเป็น 86 โซน โดยมุ่งเน้นเฉพาะพื้นที่ ภายในเขตถนนวงแหวนชั้นกลาง ซึ่งมีอยู่ 58 โซน เช่นเดียวกับ STTR
5. Feasibility Study on New Krungthep Bridge Construction

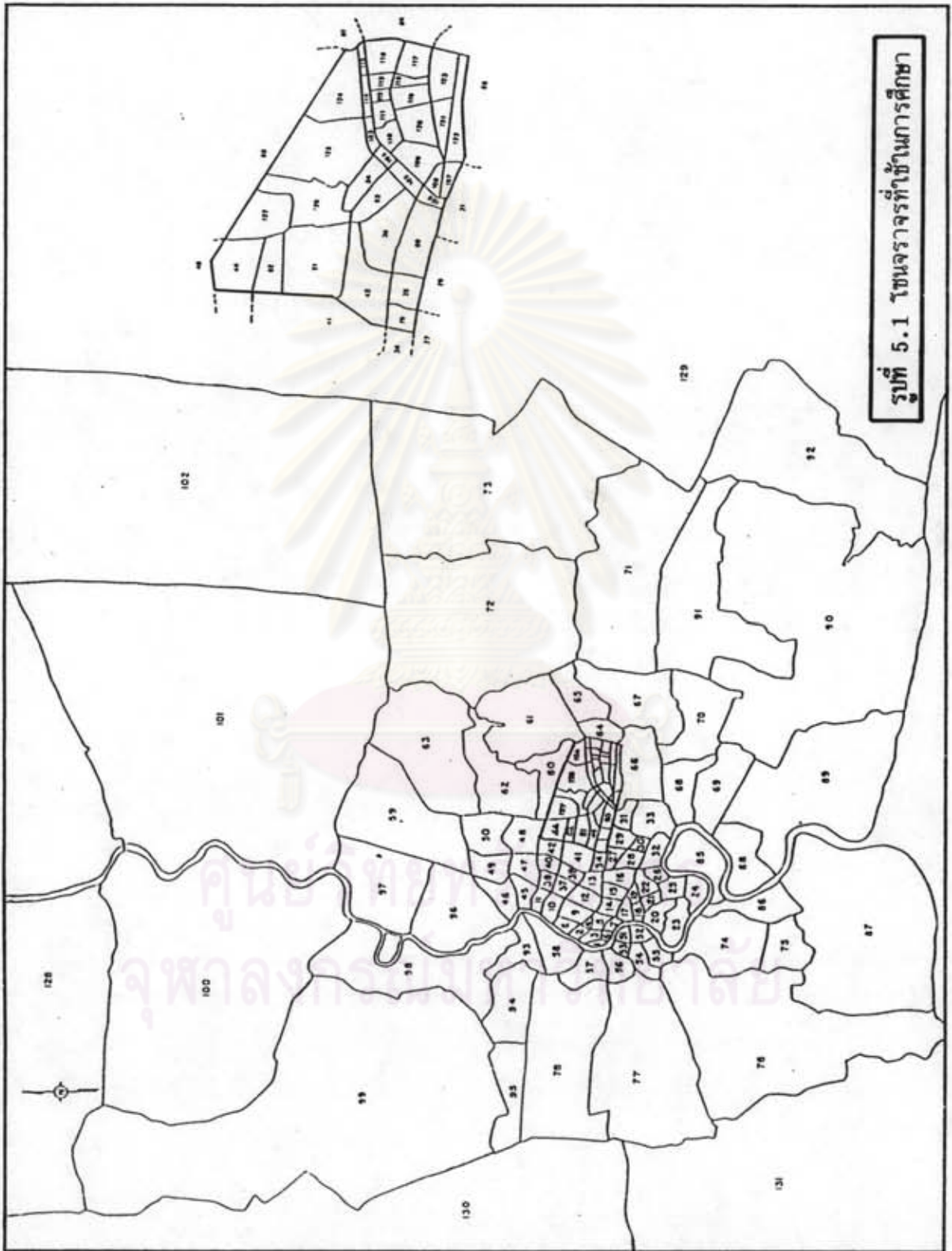
and Thonburi Road Extension (KBTR) โดย JICA/PWD, มีนาคม 2530 เป็นรายงานการศึกษา เพื่อหาความเหมาะสม ของการสร้างสะพาน กรุงเทพฯขึ้นใหม่ คู่ขนานกับสะพานกรุงเทพเดิม และการก่อสร้างตัดถนนธนบุรี เชื่อมระหว่างถนนวงแหวนชั้นกลาง กับถนนเพชรเกษมและถนนวงแหวนชั้นนอก โดยมีการวิเคราะห์หาความต้องการในการเดินทาง ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น การคาดคะเนปริมาณการเดินทางในอนาคต และการประเมินถึงผลของโครงการ ในเบื้องต้น ซึ่งการสร้างตารางการเดินทางนั้น ก็ได้ทำการแบ่งพื้นที่ในการ ศึกษาออกเป็นโซนจราจรทั้งหมด 106 โซน ประกอบด้วยโซนภายใน อันได้แก่ พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ 102 โซน ที่ เหลืออีก 4 โซน เป็นโซนภายนอก ระบบโซนจราจรนี้ ได้ปรับปรุงมาจาก ระบบโซนจราจรของ STTR และ RITS โดยพื้นที่ภายในเขตถนนวงแหวนชั้น กลางได้แบ่งตาม RITS ส่วนพื้นที่ภายนอกเขตถนนวงแหวนชั้นกลางได้แบ่งตาม STTR แต่ได้มีการกำหนดระบบโซนขึ้นใหม่ให้ละเอียดขึ้น โดยเฉพาะโซน จราจรที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสะพานกรุงเทพ และถนนธนบุรี ซึ่งการแบ่งก็ อาศัยโครงข่ายถนน เขตหรือแขวงการปกครอง แนวคลอง ทางรถไฟ และ ลักษณะการใช้ที่ดิน หรือการกระจายของอาคารบ้านเรือน เป็นเกณฑ์ และ เนื่องจาก รายงาน KBTR นี้ เป็นรายงานการศึกษา ที่มีข้อมูลการจราจรมาก พอสมควร ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จึงจะได้นำผลการประมาณรูปแบบ และ ปริมาณการเดินทางที่ได้เสนอไว้ มาทำการปรับแก้ และใช้ในการคาดคะเนถึง สภาพในอนาคต สำหรับพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ปริมาณการจราจร หรือปริมาณการเดินทางในอนาคตนี้ จะเป็นปริมาณการเดินทางที่ เกิดขึ้นจริง ในสภาพโครงข่ายถนนในขณะนั้น ซึ่งอาจจะน้อยกว่า หรือเท่ากับความต้องการใน การเดินทางที่แท้จริง ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยความสามารถ ในการรองรับปริมาณการจราจร ของ โครงข่ายถนน โดยสามารถหาได้ จากแบบจำลอง การจัดเส้นทางการเดินทาง (Traffic Assignment Model) ของแบบจำลองต่อเนื่อง (Sequential Model) ที่นิยมใช้ศึกษา พฤติกรรมของการเดินทาง ในการวางแผนทางด้านจราจร และการคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะในเขตเมือง โดยต้องใช้ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ประกอบกับข้อมูลทางด้านจราจรที่สำรวจ รวมทั้งจากการศึกษาต่าง ๆ ในอดีต ซึ่งมีขั้นตอน สำหรับการหาปริมาณการจราจรในอนาคต ดังนี้คือ

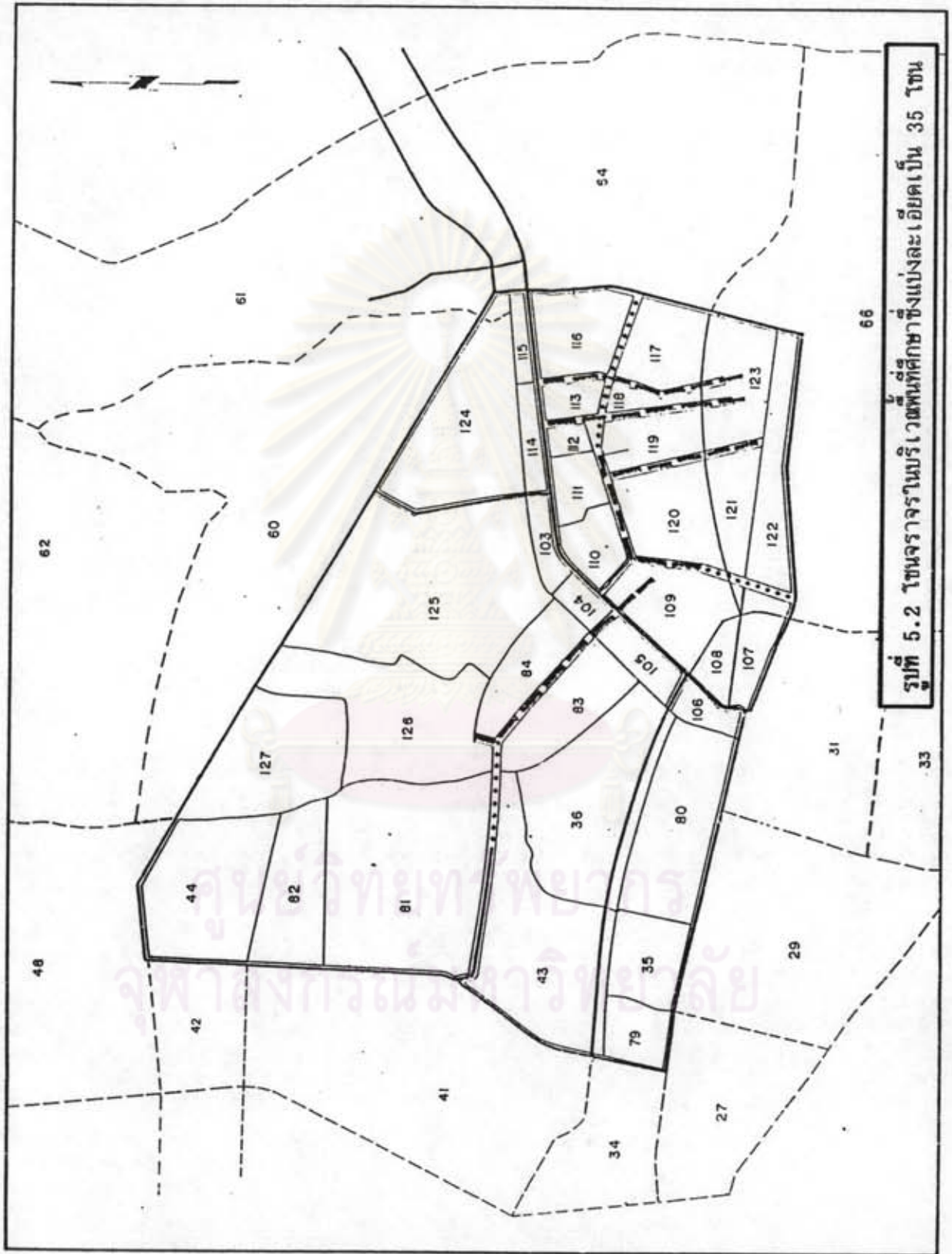
1. การกำหนดพื้นที่ศึกษาและโซนจราจรหรือพื้นที่ย่อย
2. การสร้างและปรับความแม่นยำของตารางการเดินทาง
3. การประมาณความต้องการในการเดินทางในอนาคต
4. การประมาณกระแสจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต

5.1.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษาและโซนจราจร เนื่องจากถนนรามคำแหง เป็นถนนสายหลักสายหนึ่ง ทางด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ผู้ที่ใช้ถนนสายนี้ มีทั้งผู้เดินทางที่มีจุดเริ่มต้น และจุดปลายทาง การเดินทางในบริเวณนี้ และผู้เดินทางที่ใช้เป็นเส้นทางผ่าน เพื่อไปยังจุดหมายปลายทางอื่น ที่อยู่ไกลออกไปด้วย อีกทั้งโครงข่ายถนน มีการติดต่อและเกี่ยวข้องกัน ทั้งในและนอกพื้นที่ศึกษา จึงจำเป็นต้องกำหนดพื้นที่ศึกษา ให้ครอบคลุมทั้งกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ใกล้เคียง อันได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ส่วนจังหวัดใกล้เคียงอื่น ๆ ถือเป็นพื้นที่รอบนอก เมื่อกำหนดพื้นที่ศึกษาแล้ว ก็ต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นโซนจราจร เพื่อแสดงปริมาณการจราจรที่เกิดขึ้นระหว่างโซน หรือพื้นที่ย่อย ซึ่งได้กำหนดให้มีโซนจราจรทั้งหมด 131 โซน เป็นพื้นที่ภายใน 127 โซน และพื้นที่ภายนอก 4 โซน ดังแสดงในรูปที่ 5.1 โดยกำหนดด้วยเขต หรือแขวงการปกครองตามทางราชการ ยกเว้นพื้นที่ในการศึกษาจริง ๆ นั้น ได้แบ่งละเอียดลงไปอีกเป็น 35 โซน โดยอาศัยแนวถนน หรือคลองที่สำคัญ หรือตามประเภทของการใช้ที่ดิน เช่น บริเวณสถาบันการศึกษา ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังแสดงในรูปที่ 5.2 ส่วนตารางที่ 5-1 แสดงรายละเอียดของโซนจราจรแต่ละโซน โดยโซนจราจรที่ 79 ถึง 84 และ 103 ถึง 127 นั้น เป็นโซนจราจรในพื้นที่ศึกษา ที่แบ่งละเอียดลงไปด้วยแล้ว

5.1.2 การสร้างและปรับความแม่นยำของตารางการเดินทาง ตาราง การเดินทาง หรือ ตารางแสดงจุดเริ่มต้น และ จุดปลายทางการเดินทาง (Origin-Destination Table, O-D Table) สามารถสร้างได้ โดยการสำรวจความต้องการในการเดินทาง ซึ่งต้องใช้เวลา และงบประมาณในการสำรวจค่อนข้างมาก แต่การศึกษานี้ จะใช้ตารางการเดินทาง ที่ได้ทำขึ้นจากการศึกษาในอดีต คือ KBTR หรือ การศึกษาความเหมาะสม ของการก่อสร้างสะพานกรุงเทพใหม่ และ การต่อขยายถนนธนบุรี (Feasibility Study on New Krungthep Bridge Construction and Thonburi Road Extension) เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2530 ซึ่งได้ปรับปรุงให้เหมาะสม สำหรับนำมาใช้เป็นตารางการเดินทางในปัจจุบัน และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับตารางการเดินทางในอนาคต โดยตารางการเดินทาง จะแบ่งเป็น ในช่วงเวลาเร่งด่วนตอนเช้า (morning peak) ตอนเย็น (evening peak) และ นอกเวลาเร่งด่วน (off peak) สำหรับปี พ.ศ.2529 พ.ศ.2534 และ พ.ศ.2544

รูปที่ 5.1 โซนจรรยาทำใช้ในการศึกษา

รูปที่ 5.2 โชนจรรยาบรรณ บริเวณที่ศึกษาซึ่งแบ่งและแยกเป็น 35 โชน

ตารางที่ 5-1 รายการจำแนกโซนจรรยาตามแขวงและเขตการปกครอง

โซนจรรยา	เขต หรือแขวง
1	พระบรมมหาราชวัง
2	บ้านพานถม บางขุนพรหม วัดสามพระยา
3	ชนะสงคราม ตลาดยอด บวรนิเวศ ศาลเจ้าพ่อเสือ เลาชิงช้า สราญราษฎร์ ราชบพิธ
4	วัดโสมนัส
5	คลองมหานาค บ้านบาตร วัดเทพศิรินทร์ ซ้อมปราบศัตรูพ่าย
6	วังบูรพา
7	จักรวรรดิ สัมพันธวงศ์ ตลาดน้อย
8	ดุสิต (55%) วัชรพยาบาล
9	ส่วนจัดลดดา สีแยกมหานาค ดุสิต (45%)
10	นครชัยศรี (60%)
11	นครชัยศรี (40%)
12	ทุ่งพญาไท ก.เพชรบุรี
13	พญาไท มักระสัน (35%) ก.เพชรบุรี (30%)
14	รองเมือง วังใหม่
15	บhumวัน
16	สวนลุมพินี
17	มหาพฤฒาราม สีพระยา บางรัก (50%)
18	สุริวงศ์ (40%) บางรัก (50%) สีลม (40%)
19	สุริวงศ์ (60%) สีลม (60%)
20	วัดพระยาไกร ยานนาวา วัดคอน (55%)
21	ทุ่งวัดคอน (45%)
22	ทุ่งมหาเมฆ
23	บางคอแหลม บางโคล่ บางโพธิ์พาง (5%)
24	บางโพธิ์พาง (95%)
25	ช่องนนทรี (60%)
26	ช่องนนทรี (40%)
27	คลองเตย (25%)
28	คลองเตย (30%)
29	คลองตัน (50%)
30	คลองตัน (20%)
31	คลองตัน (22%)
32	คลองเตย (45%)
33	พระโขนง
34	มักระสัน (65%) ก.เพชรบุรี (20%)
35	บางกะปิ (27%)
36	บางกะปิ (25%)
37	สามเสนใน (25%)
38	สามเสนใน (20%)
39	สามเสนใน (25%)
40	สามเสนใน (25%)
41	ดินแดง (65%) หัวขวาง (20%) สามเสนใน (5%)
42	ดินแดง (35%) หัวขวาง (10%) สามเสนนอก (10%)
43	หัวขวาง (30%)
44	สามเสนนอก (70%)
45	บางซื่อ (55%)
46	บางซื่อ (45%)
47	ลาดยาว (15%)
48	ลาดยาว (25%)
49	ลาดยาว (25%)
50	ลาดยาว (35%)

ตารางที่ 5-1 รายการจำแนกโซนจรรยาตามแขวงและเขตการปกครอง (ต่อ)

โซนจรรยา	เขต หรือแขวง
51	สมเด็จพระเจ้าพระยา คลองสาน
52	คลองตันนทร์ บางลาสุลา
53	วัดกัลยาณมิตร วัดศิริสุริย
54	บางยี่เรือ ตลาดพลู บุคคโล (30%)
55	บุคคโล (70%)
56	บางกอกใหญ่
57	บางขุนนนท์ ศิริราช บางขุนศรี ป้านช่างหล่อ
58	บางบัวรุ บางยี่ขัน บางพลัด บางอ้อ
59	ตลาดบางเขน สีกัน หุ่นสองห้อง
60	คลองจัน (80%) วังทองกลาง (30%)
61	คลองกุ่ม คันทายาว
62	จรเข้บัว ลาดพร้าว
63	คลองถนน สายไหม อนุสาวรีย์ ออเงิน ท่าแร่
64	หัวหมาก (10%)
65	สะพานสูง
66	สวนหลวง (86%)
67	ประเวศ
68	บางจาก
69	บางนา
70	หนองบอน ดอกไม้
71	ลาดกระบัง
72	มีนบุรี
73	หนองจอก
74	บางปะกอก ราษฎร์บูรณะ บางมด บางครุ (30%)
75	บางครุ (70%)
76	บางขุนเทียน
77	ภาษีเจริญ
78	ตลิ่งชัน
85	พระประแดง (35%)
86	พระประแดง (30%)
87	เมืองสมุทร (60%)
88	พระประแดง (35%)
89	เมืองสมุทร (40%)
90	บางพลี (80%)
91	บางพลี (20%)
92	บางบ่อ
93	บางกรวย (15%)
94	บางกรวย (45%)
95	บางกรวย (40%)
96	นนทบุรี (55%)
97	ปากเกร็ด
98	นนทบุรี (45%) ปากเกร็ด (40%)
99	บางใหญ่ ไทรน้อย บางบัวทอง
100	ลาดหลุมแก้ว เมืองปทุม (20%) สามโคก (30%)
101	คลองหลวง ธัญบุรี (60%) ลาดหลุมแก้ว (65%) เมืองปทุม (80%) สามโคก (70%)
102	หนองเสือ ธัญบุรี (40%) ลาดหลุมแก้ว (35%)
128	พื้นที่รอบนอกด้านทิศเหนือ ได้แก่ อยุธยา สระบุรี นครนายก
129	พื้นที่รอบนอกด้านทิศตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง
130	พื้นที่รอบนอกด้านทิศตะวันตก ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี
131	พื้นที่รอบนอกด้านทิศใต้ ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี

และได้แบ่งตารางการเดินทางออกเป็นสำหรับรถยนต์ประเภทต่าง ๆ 7 ประเภท ซึ่งได้นำมารวมเป็นตารางการเดินทางในหน่วย PCU โดยคูณด้วยค่าเทียบเท่า PCU ตามหัวข้อ 4.2 แล้วทำการ interpolate ระหว่างตาราง 0-D ของปี พ.ศ. 2529 กับของปี พ.ศ. 2534 ได้เป็นตาราง PCU-0D ของปี พ.ศ. 2532 จากนั้นทำการปรับแก้ความแม่นยำ ด้วยปริมาณการจราจรที่ได้จากการสำรวจและปริมาณการจราจรบน Screen Line จากการศึกษา SIMR (Study on Medium to Long-term Improvement / Management Plan of Road and Road Transport in Bangkok) เมื่อปี พ.ศ.2532 โดยใช้วิธีของความเป็นไปได้มากที่สุด (Maximum Likelihood Method) ดังแสดงผลเปรียบเทียบ ระหว่างปริมาณการจราจร ของตาราง 0-D ที่ปรับแก้แล้ว (simulated volume) และปริมาณการจราจรที่ได้จากการสำรวจ (counted volume) ในตารางที่ 5-2 และ 5-3 ส่วนตาราง 0-D ของปี พ.ศ. 2532 ในหน่วย PCU ต่อชั่วโมง ที่ได้สำหรับชั่วโมงเร่งด่วนตอนเช้า (MP) ตอนเย็น (EP) และนอกเวลาเร่งด่วน (OP) ซึ่งได้ทำการรวมโชนจราจรที่เหลือเพียง 25 โชน ดังรูปที่ 5.3 เพื่อความสะดวกต่อการนำเสนอ สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 5-4

5.1.3 การประมาณความต้องการในการเดินทางในอนาคต ในขั้นตอนนี้ จะเป็นการหาปริมาณความต้องการ ที่จะเดินทาง รวมทั้งหมดยานในพื้นที่ศึกษา (unconstraint total traffic demand) ในรูปแบบของจำนวนยานพาหนะ ซึ่งแสดงในหน่วยของรถยนต์นั่งเทียบเท่า (passenger car unit) โดยจะเป็นปริมาณการเดินทาง ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยความสามารถในการรองรับ ของโครงข่ายถนนในขณะนั้น ซึ่งจะเป็นปริมาณความต้องการในการเดินทางที่แท้จริง

ในการประมาณความต้องการในการเดินทาง โดยปกติแล้ว จะใช้ข้อมูลประชากร และมูลค่าผลิตภัณฑ์รวม เป็นดัชนีในการประมาณ การศึกษาครั้งนี้ได้นำผลของการประมาณ ความต้องการรวมในการเดินทาง มาจากการศึกษา KBTB ที่ได้ทำไว้สำหรับปี พ.ศ. 2534 พ.ศ.2544 และ พ.ศ.2554 ซึ่งใช้ Elasticity ของอัตราการเปลี่ยนแปลงของการเดินทาง ต่อรายได้เฉลี่ย ของประชากรในพื้นที่ ในการประมาณอัตราการเพิ่มของจำนวนรวมของการเดินทาง ในปีต่าง ๆ ดังกล่าว โดยได้เปลี่ยนแปลงค่าดัชนีในการประมาณ เนื่องจากระหว่างปี พ.ศ.2529 ถึง พ.ศ.2532 รายได้เฉลี่ยของประชากรเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

สำหรับปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นจริง ๆ นั้นจะถูกจำกัดด้วยประสิทธิภาพของโครงข่ายถนน ซึ่งสามารถหาได้จากแบบจำลองการจัดเส้นทางเดินทาง อันเป็นขั้นตอน

ตารางที่ 5-2 การเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณการจราจรจากตารางการเดินทางที่ปรับแก้แล้ว
และจากการสำรวจของการศึกษา SIMR ในหน่วย PCU/HR

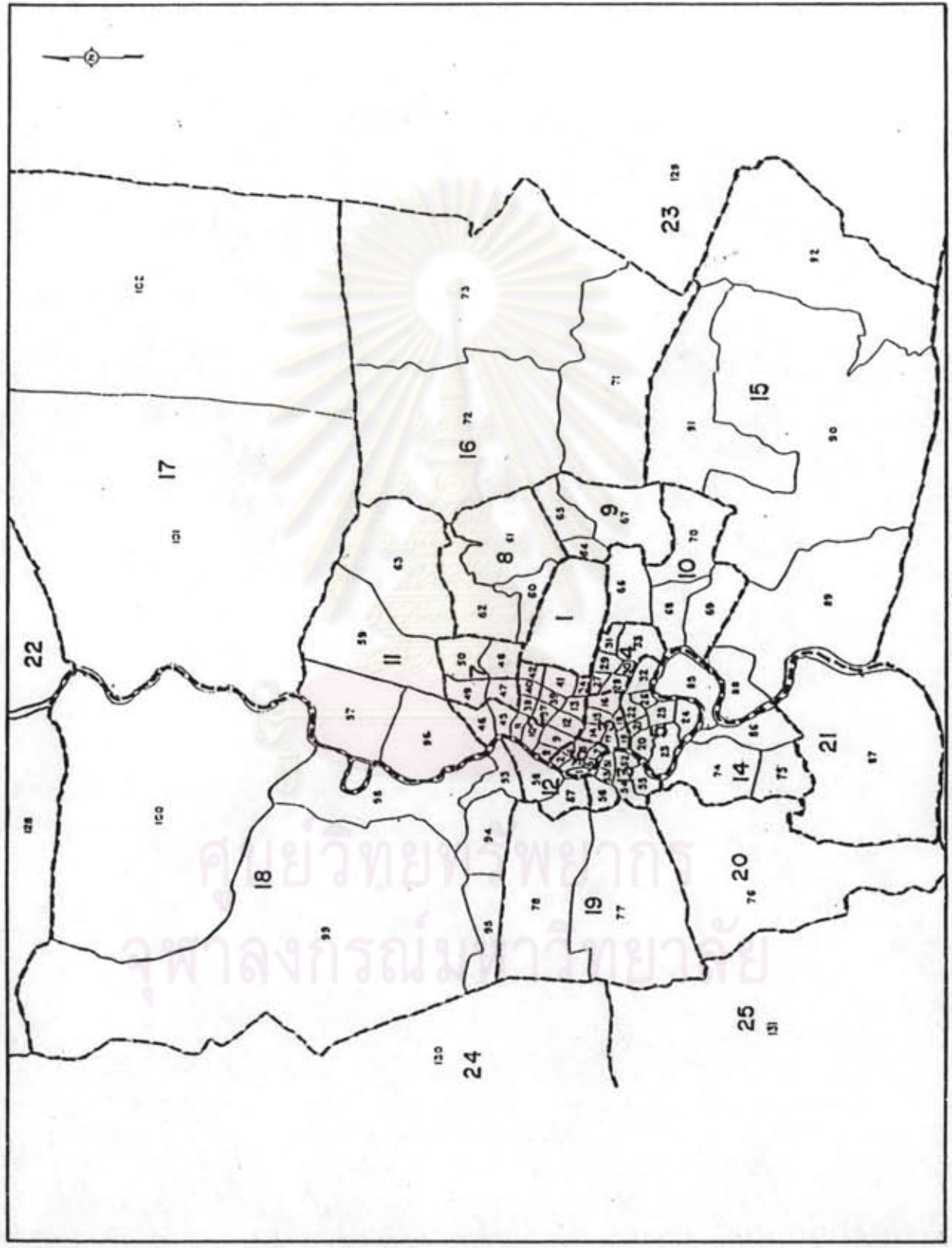
Link No.	Name	Morning Peak		Evening Peak		Off Peak	
		Counted Volume	Simulated Volume	Counted Volume	Simulated Volume	Counted Volume	Simulated Volume
1079	Pathumthani Br. (In)	322	314	358	356	397	387
1078	(Out)	470	456	366	375	495	484
1084	Nonthaburi Br. (In)	533	533	603	602	628	629
1046	(Out)	622	624	644	644	589	591
1104	New Nonthaburi Br. (In)	992	961	1,112	1,126	1,411	1,399
999	(Out)	1,363	1,358	1,218	1,227	1,204	1,178
1117	Rama VI Br. (In)	1,082	1,049	1,182	1,213	1,395	1,361
987	(Out)	2,021	1,982	1,222	1,260	1,156	1,111
1399	Krungthon Br. (In)	2,324	2,359	1,843	1,911	1,762	1,712
1401	(Out)	1,638	1,554	2,000	2,077	3,548	3,469
1185	Pinklao Br. (In)	5,415	5,449	3,353	3,433	2,907	2,853
216	(Out)	2,816	2,739	4,055	4,121	5,447	5,509
1198	Memorial Br. (In)	2,445	2,480	1,840	1,797	1,463	1,510
228	(Out)	1,014	980	1,293	1,337	1,646	1,689
1199	New Memorial Br. (In)	4,936	4,819	2,016	2,146	1,673	1,755
276	(Out)	2,627	2,506	3,252	3,398	6,310	6,385
1211	Sathorn Br. (In)	4,734	4,687	2,870	2,927	1,759	1,705
522	(Out)	1,915	1,867	2,770	2,835	4,008	3,959
1859	Krungthep Br. (In)	2,358	2,314	1,944	1,988	1,923	1,882
1813	(Out)	1,708	1,665	1,718	1,755	1,846	1,806
1754	Rama IX Br. (In)	2,050	1,977	2056	2118	1,856	1,791
1849	(Out)	1,513	1,421	1,898	1,992	1,710	1,637
Screen Line Total		44,898	44,094	39,613	40,638	45,133	44,802

Remark : Counted volume obtained from SIMR study.

ตารางที่ 5-3 การเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณการจราจรจากตารางการเดินทางที่ปรับ
แก้แล้วและจากการสำรวจในการศึกษาครั้งนี้ ในหน่วย PCU/HR

Link No.	Name	Morning Peak		Evening Peak		Off Peak	
		Counted Volume	Simulated Volume	Counted Volume	Simulated Volume	Counted Volume	Simulated Volume
969	Ratchada; Phahon (In)	1,520	1,470	1,354	1,332	1,747	1,716
704	(Out)	1,374	1,334	1,148	1,172	1,345	1,276
702	Latphrao; Jomphon (In)	2,826	2,625	1,813	1,982	2,136	1,907
692	(Out)	1,384	1,244	1,344	1,314	1,985	1,855
713	Latphrao Chokchai 4 (In)	2,016	1,955	1,960	2,081	2,015	1,898
708	(Out)	1,726	1,643	1,800	1,903	2,479	2,337
701	Ratchada; Latphrao (In)	1,292	1,286	1,193	1,232	1,418	1,363
630	(Out)	1,578	1,454	1,488	1,561	2,091	2,126
625	Ratchada; Haui Kwang (In)	2,031	1,951	1,795	1,855	2,143	2,090
611	(Out)	1,757	1,698	2,189	2,296	3,082	2,964
606	Asoke (In)	2,898	2,723	2,100	2,254	1,885	2,000
595	(Out)	2,306	2,149	2,904	3,016	3,469	3,362
598	New Phetchaburi (In)	2,641	2,583	1,012	1,109	458	472
601	(Out)	3,313	3,085	3,645	3,835	5,020	4,983
592	Sukhumvit 21 (In)	3,302	3,317	2696	2717	2,660	2,403
589	(Out)	1,230	1,122	1,375	1,475	1,326	1,390
739	Prompong (In)	674	665	547	545	1,011	1,007
747	(Out)	655	649	276	273	690	686
729	Phetchaburi; Sunwchai (In)	3,234	3,777	1,789	2,293	2,195	2,745
734	(Out)	1,698	2,243	2,293	2,942	3,049	3,775
730	Ekamai (In)	1,566	1,152	1,283	1,003	1,465	1,160
792	(Out)	1,500	1,253	1,121	866	1,394	1,097
806	Khlong Tan (In)	1,864	1,757	1,412	1,468	1,517	1,449
805	(Out)	1,152	1,082	1,211	1,188	1,356	1,268
907	Phatthanakan (In)	2,087	1,631	1,346	1,059	1,384	1,099
1597	(Out)	1,194	1,083	1,451	1,257	2,015	1,579
914	Srinakarintara (In)	1,970	2,197	1,224	1,407	1,424	1,504
910	(Out)	1,310	1,351	1,230	1,408	1,717	1,980
898	New Phatthanakarn (In)	1,230	1,249	550	579	779	773
904	(Out)	1,512	1,509	1,159	1,189	1,457	1,479
905	Srinakarintara (In)	1,930	1,786	1,300	1,395	1,587	1,616
902	(Out)	1,351	1,374	1,296	1,436	1,800	1,633
1675	Rama IX (In)	1,777	1,688	1,345	1,500	1,343	1,284
1679	(Out)	1,391	1,228	1,328	1,330	1,566	1,537
1600	Ramkhamhaeng; Rama IX (In)	2,664	2,623	2,230	2,362	2,164	2,121
723	(Out)	1,945	2,241	2,173	2,402	2,805	2,939
1573	Nawasi (In)	146	153	99	185	172	125
1687	(Out)	201	170	158	204	225	261
1686	Tiam Ruammit (In)	426	383	314	398	390	285
1569	(Out)	493	383	298	377	506	512
1908	Ramkhamhaeng Wisetsuk (In)	1,929	1,799	1,626	1,567	1,783	1,603
1898	(Out)	1,404	1,233	1560	1495	2,007	1,859
1885	Latphrao Mahatthai (In)	2,131	2,015	1,558	1,601	1,585	1,469
1658	(Out)	1,523	1,443	1,313	1,433	1,511	1,549
1657	Latphrao Pancharit (In)	2,687	2,715	1,925	2,074	2,033	2,062
1655	(Out)	1,980	1,899	1,849	1,875	2,536	2,393
1705	Sukhaphiban 1 (In)	1,137	1,035	946	886	988	946
922	(Out)	961	939	971	848	1,111	1,004
925	Sukhaphiban 2 (In)	1,454	1,387	1,085	832	1,338	1,048
921	(Out)	892	707	934	727	1,188	1,094
929	Sukhaphiban 3 (In)	1,638	1,519	990	940	1,245	1,238
1888	(Out)	662	680	972	882	1,443	1,391
Grand Total		175,358	170,805	112,591	116,018	133,171	130,494

Remark : Counted volume obtained from this study.

รูปที่ 5.3 โซนจราจร 25 โซน (เพื่อนำเสนอตารางการเดินทาง)

สุดท้ายของแบบจำลองต่อเนื่อง โดยสามารถอธิบายขั้นตอนหรือแบบจำลองต่าง ๆ ของแบบจำลองต่อเนื่อง พอเป็นสังเขปดังนี้

5.1.3.1 แบบจำลองการเกิดการเดินทาง (Trip Generation Model) เป็นแบบจำลองที่ใช้หาปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นการเกิดการเดินทาง (trip production) ซึ่งหมายถึง การเดินทางที่เกิดขึ้น จากพื้นที่ที่เป็นที่พักอาศัย (residential zone) โดยอาจจะเป็นจุดที่ตำแหน่งเริ่มต้น (origin) หรือ จุดปลายทาง (destination) ของการเดินทางนั้น ๆ และการดึงดูดการเดินทาง (trip attraction) ซึ่งหมายถึง การเดินทางโดยมีจุดมุ่งหมายอื่น ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการกลับที่พักอาศัย (non home-base trip) ในการหา จะอาศัยความสัมพันธ์ ระหว่างการเดินทาง กับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง กับการเกิดการเดินทาง ที่หาได้ จากการวิเคราะห์การถดถอย (regression analysis) ตัวแปรส่วนมาก จะเป็นดัชนีทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ จำนวนประชากร การจ้างงาน หรือลักษณะการใช้ที่ดิน โดยสำหรับการศึกษานี้ ตัวแปรที่ใช้ คือ จำนวนประชากร และการจ้างงาน โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์เป็นสมการดังนี้

$$T_i \text{ or } j = a_1x_1 + a_2x_2 + c \dots\dots\dots(5.1)$$

โดยที่ $T_i \text{ or } j$ = Trip Production หรือ Trip Attraction
 x_1 = จำนวนประชากรในพื้นที่ (Population)
 x_2 = จำนวนการจ้างงานในพื้นที่ (Employment)
 a_1 และ a_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลอง
 c = ค่าคงที่ (Constant)

และค่าของตัวแปรต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-5 ส่วนข้อมูลของจำนวนประชากรและการจ้างงาน ในแต่ละพื้นที่ ดังแสดงในตารางที่ 5-6 และ 5-7 ตามลำดับซึ่งได้ปรับปรุงจาก BMR Study (1986) ที่สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำไว้แล้ว เมื่อนำเอาจำนวนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ไปคำนวณหาปริมาณการเกิด และดึงดูดการเดินทางจากความสัมพันธ์ในสมการที่ 5.1 แล้วนำไปรวมกับปริมาณการเดินทางเดิมที่มีอยู่ หลังจากนั้น ทำการปรับแก้ปริมาณการเดินทางในระดับพื้นที่ย่อย เพื่อให้ปริมาณรวมของการเดินทางมีค่าเท่ากับความต้องการรวมในการเดินทาง ที่ได้ประมาณไว้ก่อนแล้ว

ตารางที่ 5-5 ค่าของความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดและการดึงดูดการเดินทาง กับจำนวนประชากรและการจ้างงาน

PERIOD	TRIP GENERATION or TRIP ATTRACTION	POPULATION COEFFICIENT	EMPLOYMENT COEFFICIENT	CONSTANT	CORRELATION COEFFICIENT
Morning Peak	Generation	0.0041	0.0422	488.51	0.68
	Attraction	0.0151	0.0172	537.11	0.56
Off Peak	Generation	0.0023	0.0317	693.73	0.49
	Attraction	0.0037	0.0304	651.78	0.52
Evening Peak	Generation	0.0101	0.0226	591.59	0.56
	Attraction	0.0030	0.0424	489.90	0.72

ตารางที่ 5-7 จำนวนการจ้างงานในแต่ละโซนจรรยาอยุ่

Zone	1987	1989	1991	2001	2011	Zone	1987	1989	1991	2001	2011
1	11118	11297	11478	13780	21269	66	31750	32169	32589	39527	63050
2	38346	38970	39594	47533	73368	67	20979	21320	21661	26005	40139
3	66462	67543	68625	82385	127163	68	39589	40233	40877	49074	75746
4	11397	11582	11768	14127	21805	69	40186	40819	41473	49789	76850
5	67863	68968	70072	84123	129845	70	15998	16259	16519	19831	30610
6	26744	27179	27615	33152	51170	71	47556	48330	49104	58950	90990
7	73976	75180	76384	91700	141540	72	79260	80550	81840	98250	151650
8	45823	46568	47314	56801	87673	73	23778	24165	24552	29475	45495
9	22582	22950	23317	27993	43207	74	98324	99924	101524	121881	188125
10	19332	19647	19962	23964	36989	75	9998	10161	10324	12394	19130
11	12888	13098	13308	15978	24660	76	174372	177210	180048	216150	333630
12	60307	61289	62270	74756	115387	77	100396	102030	103664	124450	192090
13	21009	21351	21693	26042	40197	78	18494	18795	19096	22925	35385
14	104939	106647	108355	130081	200782	79	1539	1570	1601	1952	2890
15	12890	13100	13310	15979	24663	80	3010	3071	3132	3818	6219
16	38049	38668	39288	47165	72800	81	11420	11652	11884	13792	21418
17	64361	65408	66456	79781	123143	82	4834	5033	5232	6378	9442
18	23212	23590	23968	28774	44413	83	754	871	988	1770	2620
19	26033	26457	26880	32270	49809	84	952	1100	1248	2235	3308
20	58219	59168	60114	72168	111392	85	24497	25366	26235	33532	54120
21	11924	12118	12312	14781	22814	86	20998	21742	22487	28742	46389
22	18789	17062	17335	20811	32122	87	81910	84814	87719	112118	180957
23	41950	42633	43316	52001	80265	88	24497	25366	26235	33532	54120
24	13791	14018	14240	17098	26387	89	54606	56543	58479	74745	120638
25	12678	12885	13091	15716	24258	90	32870	34036	35201	44992	72617
26	8452	8590	8727	10477	16172	91	8217	8509	8800	11248	18154
27	12762	12970	13177	15820	24418	92	34404	35624	36844	47092	76006
28	15314	15564	15813	18984	29302	93	4381	4770	5160	7983	14641
29	24467	24865	25263	30329	46813	94	13142	14310	15479	23948	43924
30	9787	9946	10105	12132	18725	95	11682	12720	13759	21287	39044
31	12903	12909	12915	14877	24040	96	53670	58441	63212	97799	179378
32	22972	23348	23719	28476	43952	97	27587	30017	32468	50233	92135
33	40913	41579	42245	50715	78280	98	82290	67827	73364	113506	208187
34	17479	17763	18048	21687	33443	99	52268	56914	61560	95243	174890
35	2085	2128	2170	2645	3915	100	26339	27995	29651	41954	72551
36	1919	1958	1997	2206	3265	101	103293	109787	116282	164526	264519
37	24839	25243	25647	30790	47525	102	37388	39717	42067	59520	102930
38	19871	20194	20518	24632	38020	103	940	979	1017	1124	1242
39	24839	25243	25647	30790	47525	104	743	806	869	1060	1170
40	24839	25243	25647	30790	47525	105	444	482	519	633	699
41	28106	28564	29021	34840	53776	106	390	441	492	729	888
42	13002	13213	13425	16117	24877	107	798	903	1007	1491	1818
43	6117	6237	6356	7759	11486	108	589	666	744	1101	1342
44	6616	6889	7161	8730	12922	109	609	675	740	1096	1336
45	24576	24976	25376	30465	47023	110	290	296	302	333	368
46	20108	20435	20762	24926	38473	111	75	77	78	86	95
47	9715	9874	10032	12043	18589	112	98	106	115	140	154
48	16192	16456	16719	20072	30981	113	299	324	350	426	471
49	16192	16456	16719	20072	30981	114	230	239	249	275	304
50	22669	23038	23407	28101	43374	115	207	216	224	248	273
51	23728	24114	24501	29413	45400	116	273	309	345	510	622
52	26470	26901	27331	32812	50645	117	172	195	217	321	392
53	18559	18861	19164	23006	35510	118	304	344	384	568	693
54	49040	49838	50637	60790	93830	119	3683	3996	4309	5252	5802
55	27512	27960	28408	34104	52640	120	7104	7397	7690	8494	9383
56	29062	29535	30008	36025	55605	121	82	85	89	98	108
57	52234	53084	53934	64749	99941	122	1810	1885	1959	2164	2391
58	53446	54316	55186	66251	102259	123	1994	2076	2158	2364	2634
59	46553	47311	48068	57707	89071	124	2096	2182	2269	2666	3371
60	44097	43958	43818	50932	86394	125	4388	4569	4750	5790	7058
61	34193	34749	35306	42385	65422	126	4357	4727	5097	6213	7574
62	37931	38549	39166	47019	72575	127	6381	6644	6907	8420	10263
63	60407	61391	62374	74881	115579						
64	1814	1127	440	860	10068						
65	8728	8870	9012	10819	16699	Total	3289712	3359994	3445272	4291531	6809399

5.1.3.2 แบบจำลองการกระจายการเดินทาง (Trip Distribution Model) เป็นแบบจำลองที่จะวิเคราะห์ว่า การเดินทางที่เกิดขึ้น ซึ่งได้จากแบบจำลองการเกิดการเดินทงนั้น จะเป็นการเดินทางไปยังพื้นที่ย่อยใดบ้าง โดยแบบจำลองการกระจายการเดินทางนี้ แบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

- 1) แบบจำลองสัดส่วนการเจริญเติบโต (Growth Factor Model)
- 2) แบบจำลองแรงดึงดูด ของการเดินทาง (Gravity Model)
- 3) แบบจำลองโอกาสของการเดินทาง (Intervening Opportunity Model)

โดยการจะใช้แบบจำลองประเภทใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีและระยะเวลาในการดำเนินการ สำหรับการศึกษานี้ ได้ใช้แบบจำลองประเภทสัดส่วนการเจริญเติบโต (growth factor model) และด้วยวิธี Pratar ซึ่งมีสมมุติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงของการเดินทางระหว่างพื้นที่ จะแปรผันโดยตรง กับการเปลี่ยนแปลงของการเดินทางที่จุดเริ่มต้นและจุดปลายทางของพื้นที่ ในการกระจายการเดินทาง โดยใช้ตารางการเดินทางในปัจจุบันเป็นข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้รูปแบบการเดินทางในอนาคตคล้ายคลึงกับปัจจุบัน ซึ่งผลที่ได้ คือ ตาราง PCU-OD ในปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2544 สำหรับทั้ง 3 ช่วงเวลาของโซนจราจรที่โดยรวมให้เหลือเพียง 25 โซน ตามรูปที่ 5.3 นั้น ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-8 ตารางที่ 5-9 และ ตารางที่ 5-10 ตามลำดับ

5.1.3.3 แบบจำลองรูปแบบของการเดินทาง (Modal Split Model) เป็นแบบจำลองสำหรับวิเคราะห์ประเภทหรือชนิด ของการเดินทาง เช่น โดยทางรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือ รถโดยสาร เป็นต้น ซึ่งมักจะอาศัยข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น ระดับรายได้ การศึกษา เป็นพื้นฐาน เช่นเดียวกับ 2 แบบจำลองก่อนหน้านี้ นอกจากนั้น ยังต้องอาศัยการคาดคะเน การตัดสินใจของผู้เดินทางด้วย แบบจำลองนี้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

- 1) Trip End Modal Split Model ซึ่งจะเป็น แบบจำลองของการเดินทาง ที่แสดง ก่อนการกระจายการ

ตารางที่ 5-10 ตารางการเค้นทางในช่วงเวลาเร่งตัวตอนเย็น หน่วยงาน PCU ต่อชั่วโมง

EVENING PEAK O-D TABLE IN PCU/HR (Traffic zones are consolidated to 25 zones only)

YEAR 1993 (2536)

Table with 26 columns (1-25) and 26 rows (1-25). Total row sum: 284317. Total column sum: 284317.

YEAR 2001 (2544)

Table with 26 columns (1-25) and 26 rows (1-25). Total row sum: 429872. Total column sum: 429872.

เดินทาง

- 2) Trip Interchange Modal Split Model ซึ่งจะเป็นแบบจำลองรูปแบบของการเดินทาง ที่ใช้แสดงภายหลังจากการกระจายการเดินทางแล้ว

5.1.3.4 แบบจำลองการจัดเส้นทางเดินทาง (Traffic Assignment Model) แบบจำลองนี้ ใช้สำหรับการวิเคราะห์หาปริมาณการจราจร บนถนนต่าง ๆ ในอนาคต โดยการกำหนดความต้องการในการเดินทาง ระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ลงบนโครงข่ายถนนทั้งระบบที่มีอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะถนน และซอยสายหลัก ๆ เท่านั้น สำหรับข้อมูลที่ต้องใช้ ก็มีอยู่ 3 อย่าง คือ ตารางการเดินทาง โครงข่ายถนน และความสัมพันธ์ระหว่างความเร็ว หรือเวลาที่ใช้ในการเดินทาง กับปริมาณการจราจร สำหรับโครงข่ายถนนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นโครงข่ายถนนในปี พ.ศ.2536 และ พ.ศ.2544 ดังแสดงในรูปที่ 5.4 และ 5.5 ตามลำดับ ซึ่งได้มาจากการรวบรวมโครงการก่อสร้าง ปรับปรุงถนนและทางแยก ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรุงเทพมหานคร กรมทางหลวง กรมโยธาธิการ และ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานก่อสร้าง โดยต้องทำการจำลองโครงข่ายถนน ให้อยู่ในรูปแบบของรหัสตัวเลข (coding) เพื่อง่ายแก่การคำนวณและเรียกชื่อ ซึ่งจะแทนถนนหรือซอยหลักด้วย Links และแทนทางแยกด้วย Nodes แล้วนำไปพิจารณาร่วมกับตารางการเดินทาง ที่ได้แบ่งพื้นที่ศึกษา ออกเป็นพื้นที่ย่อย หรือ โซนจราจร โดยแต่ละพื้นที่ย่อยจะมีจุดศูนย์กลางที่เรียกว่า Centroid เป็นจุดที่ใช้เป็นทางเข้าและออก ของพื้นที่ย่อยนั้น ผ่านทาง Dummy Link ซึ่งจะต่อไปยัง Node ของโครงข่ายถนนอีกที

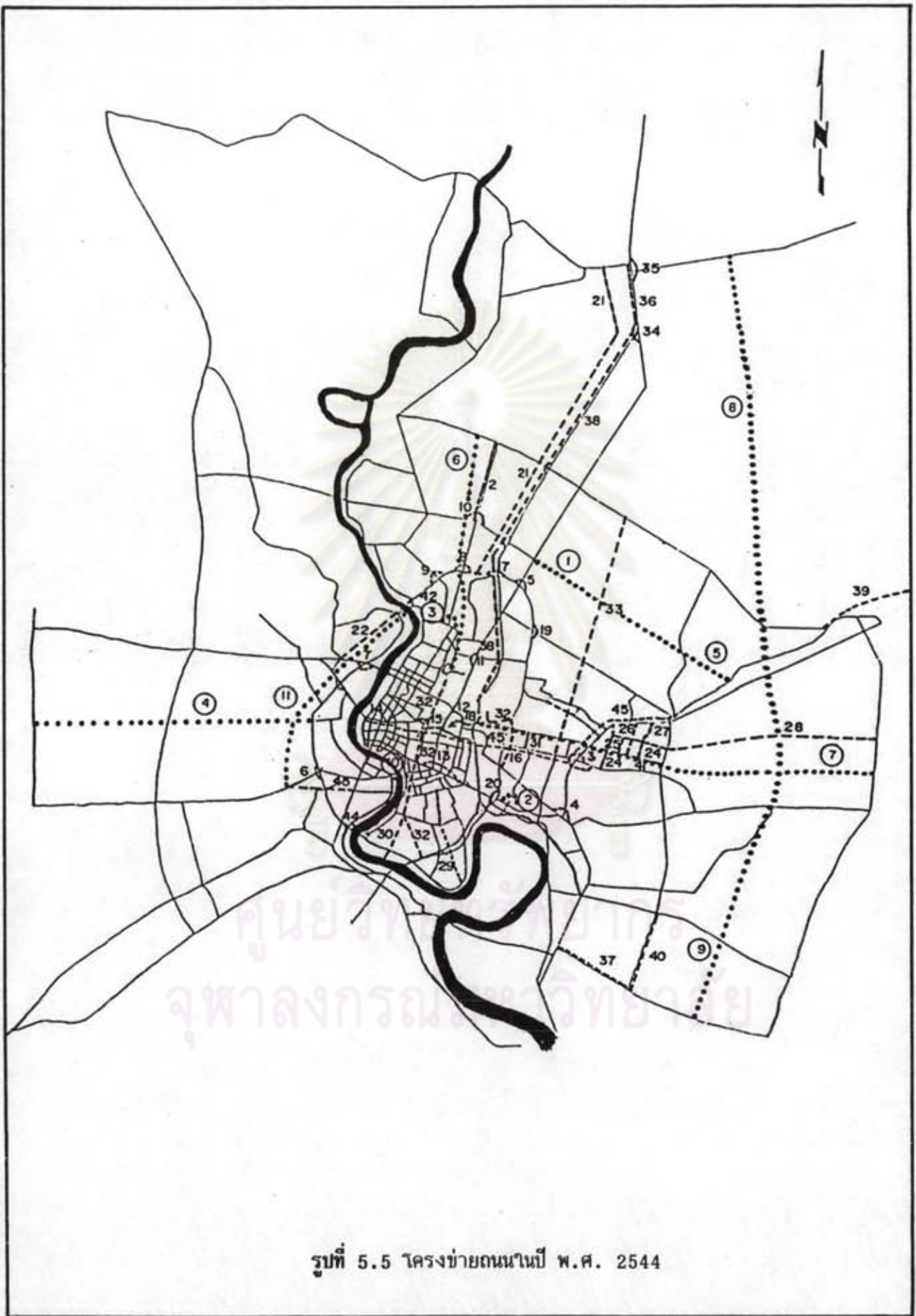
5.1.4 การประมาณกระแสจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต ในขั้นตอนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์หาปริมาณการจราจร บนถนนต่าง ๆ ในอนาคต โดยการใช้แบบจำลองการจัดเส้นทางเดินทาง (Traffic Assignment Model) ดังที่ได้กล่าวไว้ ในหัวข้อ 5.1.3.4 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

5.1.4.1 วิธีการจัดเส้นทางเดินทาง หลักสำคัญในการจัดเส้นทางเดินทาง มีอยู่ 3 ประการ คือ

- ก) การพิจารณาข้อกำหนดในการเลือกเส้นทาง ของผู้ขับขี่

รูปที่ 5.4 โครงข่ายถนนในปี พ.ศ. 2536

รูปที่ 5.5 โครงข่ายถนนในปี พ.ศ. 2544

ยวดยาน (Route Selection Criteria) โดยข้อกำหนดที่ว่านั้น จะเป็นการจำลองพฤติกรรมของผู้ขับขี่ยวดยาน ในการเลือกเส้นทางการเดินทางระหว่างพื้นที่ย่อย ซึ่งมีสมมุติฐานที่จะใช้ ในการทำนายเส้นทางการเดินทาง ของผู้ขับขี่อยู่ 2 ข้อ คือ

ก.1) ผู้ขับขี่แต่ละคนจะพิจารณาเลือกเส้นทางที่เขาคิดว่าควรจะเป็นเส้นทางที่ให้ผลดีที่สุดต่อเขาเองเท่านั้น (User Equilibrium) โดยจะมีระยะทาง หรือ เวลาในการเดินทางของเขาเองน้อยที่สุด มิได้คำนึงถึงผลกระทบต่อทั้งระบบ

ก.2) ผู้ขับขี่แต่ละคนจะพิจารณาเลือกเส้นทางที่จะมีผลทำให้ค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งระบบมีค่าน้อยที่สุด (System Optimization)

เส้นทางที่ถูกเลือก ในกรณีของสมมุติฐานข้อแรก (User Equilibrium) อาจจะไม่ใช่เส้นทางที่ถูกเลือก ในกรณี ถ้าใช้สมมุติฐานข้อที่สอง (System Optimization) กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่าย ในการเดินทางของทั้งระบบ ในแบบแรก อาจจะไม่ใช่ค่าต่ำสุดที่ควรจะเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปนิยมใช้สมมุติฐานข้อแรก เป็นพื้นฐานในการเลือกเส้นทางสำหรับแบบจำลองการจัดเส้นทางการเดินทางนี้

ข) การสร้างเส้นทาง สำหรับการเดินทางระหว่างพื้นที่ย่อย (Tree Building) ซึ่งจะเป็นการเลือกเส้นทาง บนโครงข่ายถนน หลังจากได้ข้อกำหนดในการเลือกเส้นทาง ของผู้ขับขี่แล้ว ตามปกติ การเลือกเส้นทางการเดินทาง (route selection) จะมีตัวแปร ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอยู่ 4 ตัว คือ เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ความสะดวกสบาย และระยะทางในการเดินทาง ของเส้นทางนั้น อาจใช้ตัวแปรตัวใดตัวหนึ่ง หรือหลายตัวประกอบกัน ปรับปรุงขึ้นเป็นค่าตัวแปรประกอบตัวใหญ่ แต่โดยมากนิยมใช้เวลาในการเดินทาง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจในการเลือกเส้นทาง และเป็นค่าที่สามารถวัดได้ง่าย โดยเลือกเส้นทางที่ใช้เวลาน้อยที่สุด หรืออาจจะพิจารณา เฉพาะระยะทางที่ใช้ในการเดินทาง แต่อย่างไรก็ตาม จะเรียกเส้นทางที่เลือกนี้ว่า n-best paths

ค) การกำหนดปริมาณการเดินทาง ลงบนเส้นทางการเดินทาง (Allocating Vehicle Trip) โดยหลังจากการสร้างเส้นทางการเดินทางแล้ว ก็ จะนำปริมาณการเดินทาง จากตารางการเดินทาง มากำหนดลงบนเส้นทางเหล่านั้น โดยมีวิธี

การ ในการกำหนด (assignment techniques) ที่นิยมใช้กัน 3 วิธีหลัก ๆ คือ

ค.1) Minimum Path (All-or-Nothing)

Assignment Technique เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด เนื่องจากง่าย และสะดวกในการใช้ เพราะเพียงแต่กำหนดปริมาณการเดินทางทั้งหมด ระหว่างแต่ละพื้นที่ย่อย ลงบนเส้นทางที่เลือกไว้เท่านั้น

ค.2) Equilibrium Assignment Technique

เป็นการกำหนดปริมาณการจราจรลงบน link โดยพิจารณา ถึงผลกระทบของระดับปริมาณการจราจรบน link ในขณะนั้น ที่จะมีต่อค่าของตัวแปรที่ใช้ในการเลือกเส้นทางด้วย โดยวิธีการหนึ่งก็คือ Capacity Restraint ซึ่งจะกำหนดปริมาณการจราจรที่แต่ละส่วนลงบนถนน อันจะทำให้ความหนาแน่นของการจราจร เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ก็จะถูกปรับแก้ เพื่อให้มีค่าเหมาะสมตามสภาพการจราจรในขนาดนั้น และการเดินทางระหว่างโซนคู่ใด จะถูกกระจายไปบนหลายเส้นทางที่ เชื่อมระหว่างโซนคู่ั้น วิธีนี้จะใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรก และในการศึกษานี้ จะใช้วิธีนี้ ในการกำหนดปริมาณการจราจรลงบนโครงข่ายถนน

ค.3) Stochastic Assignment Technique จะ

เป็นวิธีการกำหนดปริมาณการเดินทาง ลงบนโครงข่ายถนน ตามเส้นทางที่เป็นไปได้ ในปริมาณต่าง ๆ กันโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (probability) เข้าช่วย เนื่องจากในทางปฏิบัติ นั้น การเลือกเส้นทางที่เหมาะสมที่สุดระหว่างพื้นที่ย่อย จะแตกต่างกันไปในระหว่างผู้ขับขี่แต่ละคน ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่าง และการพิจารณาตัดสินใจของแต่ละบุคคล

5.1.4.2 คุณลักษณะการเคลื่อนตัวของจราจร (Traffic Flow Characteristic) ในการจัดเส้นทางนี้ จำเป็นต้องทราบถึง คุณลักษณะการเคลื่อนที่ของการจราจรบนโครงข่ายถนน ซึ่งสามารถแสดงได้ด้วยตัวแปร 3 ชนิด คือ

ก) ปริมาณการจราจร (volume หรือ flows, v) ซึ่ง เป็นจำนวนยานพาหนะ ที่ผ่านจุดใดจุดหนึ่งที่กำหนด ในหนึ่งหน่วยเวลา โดยทั่วไป นิยมใช้หน่วย คันต่อชั่วโมง

ข) ความหนาแน่นของการจราจร (density หรือ

concentration, d) ซึ่งเป็นจำนวนยวดยาน ต่อหนึ่งหน่วยความยาวของถนน นิยมแสดงหน่วยเป็น จำนวนคันต่อกิโลเมตร

ค) ความเร็ว (speed, u) หมายถึง ระยะทาง ที่ยวดยานสามารถเคลื่อนที่ไปได้ ในหนึ่งหน่วยเวลา มักมีหน่วยเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง, ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ

ค.1) space mean speed (\bar{u}_s) เป็น ค่าเฉลี่ยของความเร็วของยวดยาน ที่เคลื่อนที่ไปบนเส้นทางที่กำหนด

ค.2) time mean speed (\bar{u}_t) เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตของความเร็วของยวดยาน ที่ผ่านจุดกำหนดในหนึ่งหน่วยเวลา

โดยทั่วไป การจำลองแบบการเดินทาง มักแสดงในรูปของ space mean speed (u_s) ซึ่งจะได้ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสาม เป็นดังนี้

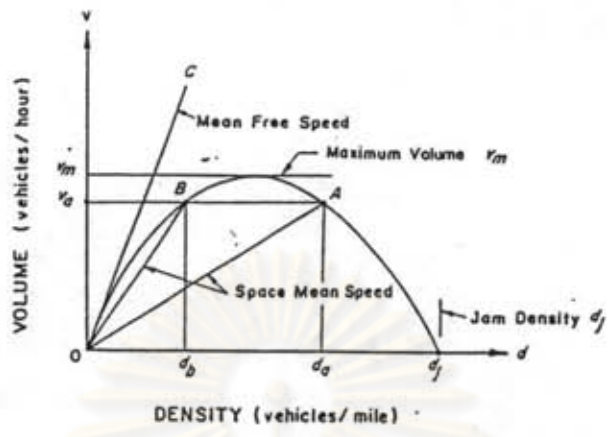
$$v = \bar{u}_s * d \dots\dots\dots(5.2)$$

$$\bar{u}_s = v/d \dots\dots\dots(5.3)$$

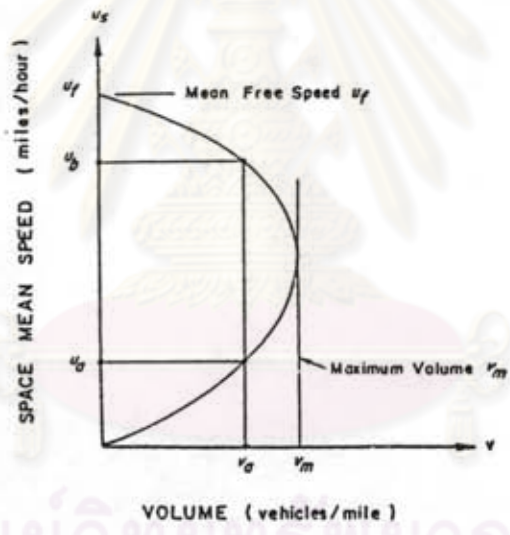
5.1.4.3 รูปแบบพื้นฐาน ของการเคลื่อนตัว ของการจราจร

(Fundamental Diagram of Traffic Flow) รูปที่ 5.6 เป็นการแสดงรูปแบบพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณกับความหนาแน่นของการจราจร โดยสามารถอธิบายคร่าว ๆ ดังนี้ ที่จุดเริ่มต้นเมื่อปริมาณการจราจรมีค่าเป็นศูนย์ ความหนาแน่นของการจราจรก็จะมีค่าเป็นศูนย์ด้วย และที่จุดที่มีความหนาแน่นของการจราจรมากที่สุด ซึ่งทำให้เกิดสภาพการจราจรติดขัด (jam) ปริมาณการจราจรในขณะนั้นจะเป็นศูนย์ ส่วนจุดที่มีปริมาณการจราจรสูงสุด จะอยู่ระหว่าง 2 จุด ข้างต้น ซึ่งเรียกว่า ความจุของถนน (capacity)

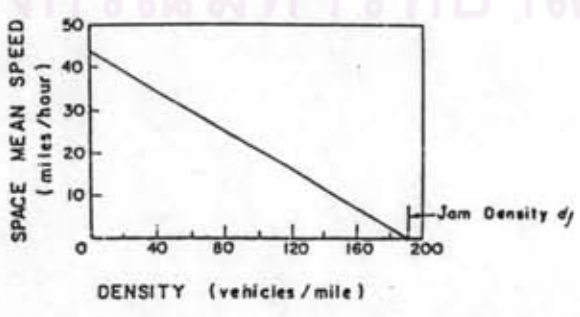
จากความสัมพันธ์ในสมการที่ 5.3 จะได้ว่า ค่าความชันของเส้น OA ในรูปที่ 5.6 ก็คือ \bar{u}_s ที่ปริมาณการจราจรมีค่าเท่ากับ v_a และมีความหนาแน่นของการจราจรเท่ากับ d_a ในทำนองเดียวกัน ค่าความชันของเส้นตรง OB ก็หมายถึง \bar{u}_s ที่ปริมาณการจราจร และความหนาแน่นของการจราจรเท่ากับ v_b และ d_b ตามลำดับ ส่วนที่

รูปที่ 5.6 รูปแบบพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนตัวกับความหนาแน่นของการจราจร

รูปที่ 5.7 ความสัมพันธ์ระหว่าง space mean speed กับปริมาณการจราจร

รูปที่ 5.8 ความสัมพันธ์ระหว่าง space mean speed กับความหนาแน่นของการจราจร

ตำแหน่งความหนาแน่นเท่ากับ d_j ค่า v_{fs} จะเท่ากับศูนย์ และ α ตำแหน่งที่ปริมาณการจราจร และความหนาแน่นของการจราจร มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ v_{fs} จะมีค่าเท่ากับความเร็วที่เคลื่อนผ่านโดยสะดวก (mean free speed, u_f) ดังแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง v_{fs} กับปริมาณการจราจรในรูปที่ 5.7 และแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง v_{fs} กับความหนาแน่นของการจราจรในรูปที่ 5.8

5.1.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทาง กับปริมาณการจราจร ในการจัดเส้นทางเดินทาง สิ่งจำเป็นที่สำคัญที่สุด ก็คือความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทาง กับปริมาณการจราจร ซึ่งจะนำไปใช้ ในการเลือกเส้นทางเดินทาง โดยปกติจะพิจารณาเวลาที่ใช้ในการเดินทาง และความล่าช้า ที่เกิดขึ้นบนช่วงถนนเท่านั้น แต่การศึกษานี้ ได้คำนึงถึงความล่าช้า (delay) เนื่องจากการหยุดรอสัญญาณไฟ ที่ทางแยกด้วย ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทาง กับปริมาณการจราจร จะมีด้วยกัน 2 แบบ คือ Intersection Delay และ Link Delay

n) Intersection Delay หมายถึง ความล่าช้าที่เกิดจากทางแยกสัญญาณไฟ เนื่องจากถนนในเมืองส่วนใหญ่จะมีสัญญาณไฟจราจรควบคุมอยู่ที่ทางแยก ดังนั้น เวลาในการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง จะประกอบด้วย เวลาที่รถวิ่งบนถนน รวมกับความล่าช้าเนื่องจากการหยุดรอสัญญาณไฟที่ทางแยก ซึ่งได้นำเอาสมการของ Webster มาดัดแปลง ให้เป็นสมการอย่างง่าย และได้ปรับแก้ ให้สอดคล้องกับสภาพการจราจร ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาในรายงาน KBTR โดยมีรูปแบบของความสัมพันธ์ ดังแสดงในรูปที่ 5.9 และสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$T_a = T_{o1} + T_{o2} + (KV/C)/\{1-(V/CQ)\} \dots \dots \dots (5.4)$$

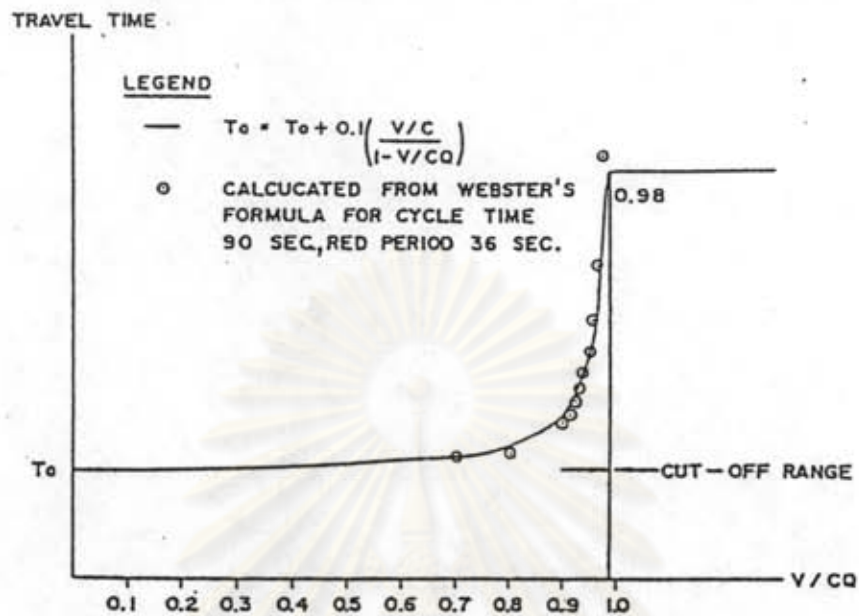
โดยที่ T_a = เวลาที่ใช้ในการเดินทาง (นาที) ในขณะที่ปริมาณการจราจรบน Link เท่ากับ V

T_{o1} = เวลาที่ใช้ในการเดินทาง (นาที) ในลักษณะเคลื่อนตัวผ่านได้ อย่างสะดวก

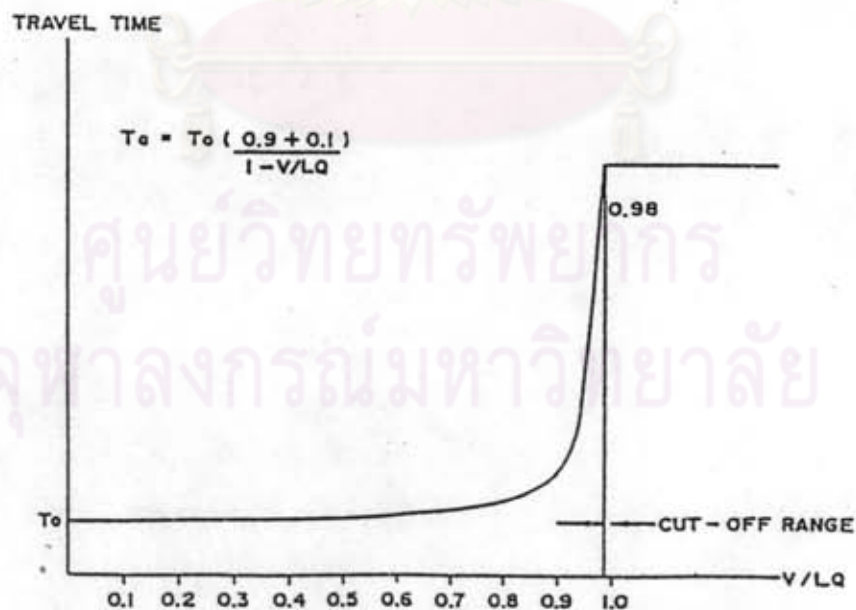
T_{o2} = ความล่าช้าเฉลี่ยที่ทางแยก เมื่อไม่มีคิว (นาที)

C = ความจุของ link ที่บริเวณทางแยก (pcu/hr)

V = ปริมาณการจราจรบน link (pcu/hr)

รูปที่ 5.9 การเพิ่มขึ้นของความล่าช้าที่ทางแยก เมื่ออัตราส่วนของปริมาณการจราจรต่อความจุของทางแยกเพิ่มขึ้น

รูปที่ 5.10 การเพิ่มขึ้นของความล่าช้าบนช่วงถนน เมื่ออัตราส่วนของปริมาณการจราจรต่อความจุของถนนเพิ่มขึ้น

ที่มา : รายงานการศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างสะพานกรุงเทพใหม่ และการต่อขยายถนนธนบุรี (KBTR) โดย Japan International Cooperation Agency (JICA)

Q = Coefficient for curve fitting = 1.05

K = ค่าคงที่ = 0.1

$$\text{และ } T_{02} = (1/2) * yr^2 \dots\dots\dots(5.5)$$

โดยที่ y = รอบเวลาสัญญาณไฟ (นาที่)

r = Red ratio

ข) Link Delay หมายถึง ความล่าช้าที่เกิดขึ้น บนช่วงถนน เนื่องจากลักษณะทางกายภาพของถนน และปริมาณการจราจรที่มีอยู่บนถนนในขณะนั้น โดยในกรณีของถนนที่อยู่ชานเมือง หรือทางหลวง มักจะไม่มีสัญญาณไฟที่ทางแยก ดังนั้นเวลาในการเดินทาง จะขึ้นอยู่กับ ลักษณะทางกายภาพของถนนเพียงอย่างเดียว ซึ่งก็มีการศึกษาในรายงาน KBTR เช่นกัน โดยมีรูปแบบของความสัมพันธ์ ดังแสดงในรูปที่ 5.10 และสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$T_a = T_0 * [0.9 + 0.1 / \{1 - (V/LQ)\}] \dots\dots\dots(5.6)$$

โดยที่ตัวแปรต่าง ๆ จะยังคงมีความหมาย เหมือนกับสมการของ Intersection Delay ยกเว้น L ที่จะหมายถึง ความจุของถนน มีหน่วยเป็น PCU ต่อชั่วโมง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพของถนน เช่น จำนวนช่องจราจร หรือ ความกว้างของช่องจราจร เป็นต้น ตารางที่ 5-11 แสดงประเภทและลักษณะของถนน ซึ่งได้ปรับปรุงมาจากการศึกษา KBTR เพื่อใช้ในสมการทั้ง 2 ข้างต้น

5.1.5 ผลการคาดคะเนปริมาณการจราจรในอนาคต สำหรับผล ที่ได้ จากการประมาณกระแสจราจร โดยใช้แบบจำลองการจัดเส้นทางเดินทาง บนถนนในบริเวณพื้นที่ศึกษา ตามรูปที่ 5.11 ในปี พ.ศ.2536 และ พ.ศ.2544 ของทุกช่วงเวลา คือ ช่วงเวลาเร่งด่วนตอนเช้า (MP) ตอนเย็น (EP) และนอกเวลาเร่งด่วน (OP) ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-12

ตารางที่ 5-11 ลักษณะและค่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของถนนแต่ละประเภท

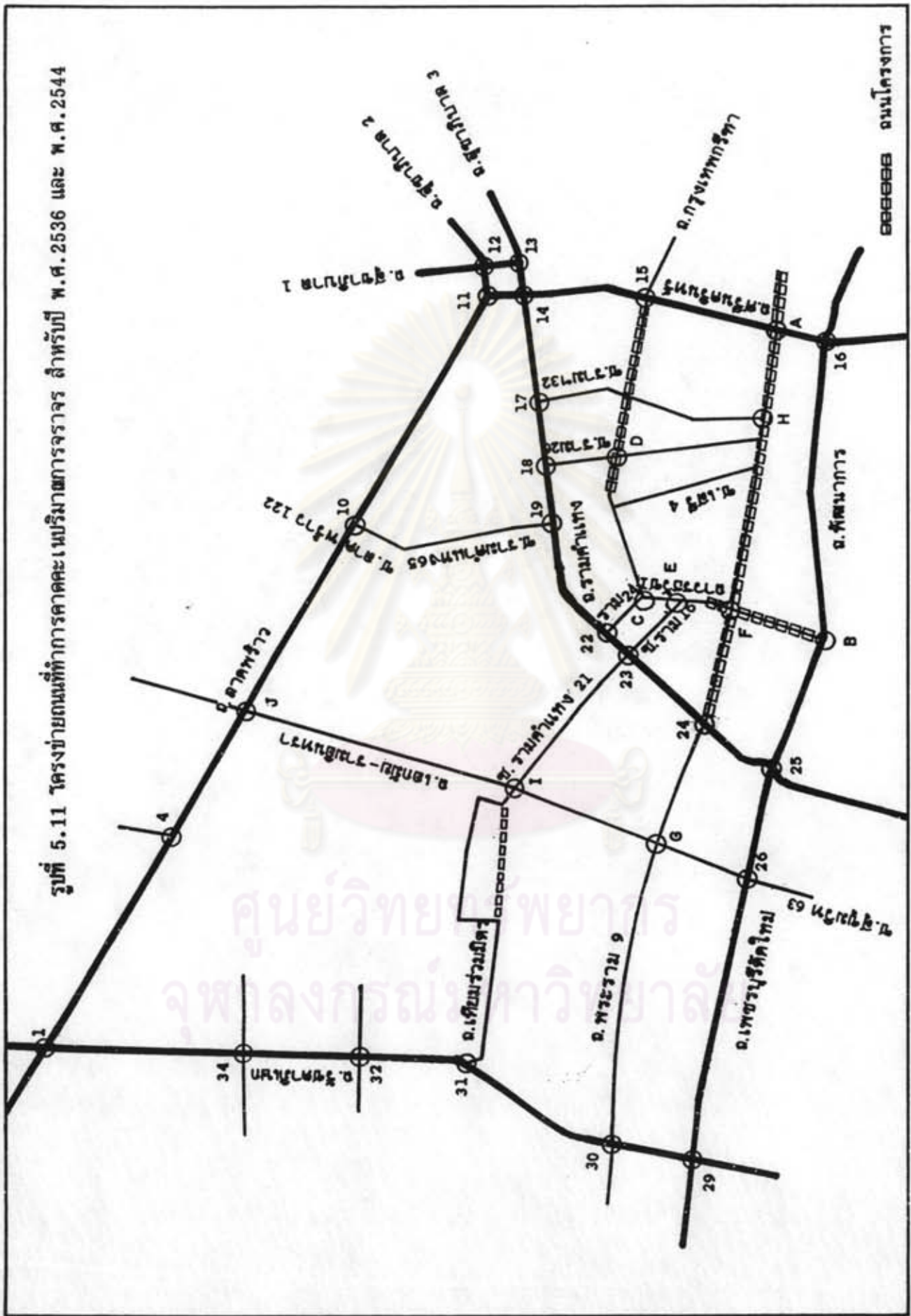
No.	Category	Location	No. of one way lanes		Saturation Cap./lane		Free Flow Spd.	Intersect with Major or Minor Flow	Link Capacity	Cycle Time	Red Ratio	Appr. Cap.	Base Delay
			Link	Appr.	Link	Appr.							
1	Ordinary Two way	Urban	1	1	1000	2090	45	Major	1000	2.7	80	418	0.86
						L 20		Same		1.7	50	1045	0.21
						C 60 R 20		Minor		1.7	40	1236	0.14
2			1	2	1000	2068	45	Major	2000	2.9	79	869	0.90
						L 20		Same		2.4	53	1944	0.34
						C 80 R 100		Minor		1.9	38	2564	0.14
3			2	2	1300	2156	50	Major	2600	3.0	78	949	0.91
						L 20		Same		2.6	56	1897	0.41
						C 160		Minor		2.1	36	2760	0.14
						R 20		T-junction		2.1	52	2070	0.24
4			2	3	1300	2090	50	Major	2600	3.2	77	1202	0.95
						L 50		Same		2.7	58	2194	0.45
						C 150		Minor		2.3	34	3448	0.13
						R 100		T-junction		2.3	52	2508	0.26
5			3	3	1600	2127	55	Major	4800	3.3	76	1531	0.95
						L 50		Same		2.9	61	2489	0.54
						C 200		Minor		2.5	32	4339	0.13
						R 50		T-junction		2.5	52	3063	0.34
6			3	4	1600	2090	55	Major	4300	3.5	75	1829	0.98
						L 100		Same		3.1	64	2624	0.63
						C 200		Minor		2.7	32	4974	0.14
						R 100		T-junction		2.7	52	3511	0.37
7			4	4	1600	2118	55	Major	6400	3.8	74	2203	1.04
						L 100		Same		3.4	65	2965	0.72
						C 250		Minor		3.0	40	5083	0.24
						R 50		T-junction		3.0	52	4067	0.35
8			4	5	1600	2112	55	Major	-	4.0	73	2566	1.07
						L 100		Same		3.7	66	3231	0.31
						C 300 R 100		Minor		3.3	46	5132	0.35
9			5	5	1600	2134	55	Major	-	4.3	72	2988	1.11
						L 100		Same		4.0	67	3521	0.90
						C 350 R 50		Minor		3.7	51	5228	0.50
10			5	6	1600	2090	55	Major	-	4.5	71	3334	1.13
						L 100		Same		4.3	68	3679	0.99
						C 300 R 200		Minor		4.0	54	5768	0.58
11			6	6	1600	2118	55	Major	-	4.8	71	3685	1.21
						L 100		Same		4.6	69	3939	1.10
						C 300 R 200		Minor		4.3	55	5719	0.65
12	Oneway	Urban	3	3	1600	2090	55	Major	-	2.8	57	2696	0.45
						L 50		Same		2.5	48	3260	0.29
						C 150 R 100		Minor		2.1	45	3449	0.21

ตารางที่ 5-11 ลักษณะและค่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของถนนแต่ละประเภท (ต่อ)

No.	Category	Location	No. of one way lanes		Saturation Cap./lane		Free Flow Spd.	Intersect with Major or Minor Flow	Link Capacity	Cycle Time	Red Ratio	Appr. Cap.	Base Delay						
			Link	Appr.	Link	Appr.													
13			4	4	1600	2090	55	Major	-	2.8	57	3595	0.45						
														L 100	Same	2.5	48	4347	0.29
														C 200					
14			5	5	1600	2068	55	Major	-	2.8	57	4446	0.45						
														L 100	Same	2.5	48	5377	0.29
														C 200					
15			6	6	1600	2090	55	Major	-	2.8	57	5392	0.45						
														L 100	Same	2.5	48	6521	0.29
														C 300					
16			7	7	1600	2074	55	Major	-	2.8	57	6243	0.45						
														L 200	Same	2.5	48	7549	0.29
														C 300					
17			8	8	1600	2090	55	Major	-	2.8	57	7189	0.45						
														L 200	Same	2.5	48	8694	0.29
														C 400					
18	Ordinary	Sub-urban	1	-	1600		50		1600	-	-	-	-						
															3600	-	-	-	-
19			2	-	1800		60		3600	-	-	-	-						
															5400	-	-	-	-
20			3	-	1800		65		5400	-	-	-	-						
															1800	-	-	-	-
21	Expressway	Ramp	1	-	1800		50		1800	-	-	-	-						
															4400	-	-	-	-
22		Thruway	2	-	2200		90		4400	-	-	-	-						
															6600	-	-	-	-
23		Thruway	3	-	2200		90		6600	-	-	-	-						
															-	-	-	-	-
24	Ferry boat	-	-	-	-		5		∞	-	-	-	-						
															-	-	-	-	-

Note: Capital letters and figures in box indicate assumed percentages of lane utilization by direction

รูปที่ 5.11 โครงการขยับถนนที่ทำการคาดคะเนปริมาณการจราจร สำหรับปี พ.ศ.2536 และ พ.ศ.2544

ตารางที่ 5-12 ปริมาณการจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต

(1) ROAD/SECTION	DIRECTION	TRAFFIC VOLUME (pcu/hr)										
		(2) YEAR 2532			(3) YEAR 2536			(3) YEAR 2544				
		MP	OP	EP	MP	OP	EP	MP	OP	EP		
LAT PHRAO	1 - 4	EB	1,726	1,800	2,479	2,715	2,698	2,714	2,365	2,699	2,543	
		WB	2,016	1,960	2,015	4,309	4,227	5,043	2,801	2,878	3,388	
	4 - 10	EB	1,980	1,849	2,536	3,138	3,005	3,019	3,176	3,043	3,151	
		WB	2,687	1,925	2,033	3,820	3,529	3,507	4,068	3,991	4,288	
	10 - 11	EB	1,523	1,313	1,511	2,557	2,579	2,557	2,591	2,577	2,622	
		WB	2,131	1,558	1,585	3,203	3,140	2,961	3,503	3,677	3,648	
11 - 12	EB	1,301	1,085	1,338	1,993	1,320	1,571	1,816	1,080	1,499		
	WB	1,761	1,288	1,516	1,408	1,247	1,345	1,754	1,754	1,957		
SUKHAPHIBAN 1	12 to North	NB	961	971	1,111	786	1,147	1,434	666	975	1,466	
		SB	1,137	946	988	1,443	1,266	1,532	1,880	2,381	2,128	
12 - 13	NB	NB	896	783	904	1,308	1,626	1,231	1,544	1,702	1,190	
		SB	1,154	920	1,052	398	383	675	590	365	721	
SUKHAPHIBAN 2	12 to East	EB	892	934	1,188	2,288	1,621	1,313	2,394	1,659	1,570	
		WB	1,454	1,085	1,338	1,850	1,137	1,586	2,254	1,476	2,273	
SUKHAPHIBAN 3	13 to East	EB	662	972	1,443	1,261	1,118	1,558	1,246	1,149	1,643	
		WB	1,638	990	1,245	1,656	1,315	1,622	1,654	1,644	1,641	
SRINAKARINTARA	11 - 14	NB	1,565	1,481	1,746	2,567	2,561	2,567	2,557	2,521	2,710	
		SB	1,916	1,378	1,628	1,335	1,927	1,937	1,583	2,095	2,142	
	14 - 15	NB	955	1,102	1,172	2,507	2,556	2,357	2,504	2,563	2,187	
		SB	2,236	1,364	1,583	3,246	2,543	2,686	3,076	3,449	2,934	
	15 - A	NB	1,310	1,230	1,717	2,288	2,202	2,045	2,465	2,617	2,298	
		SB	1,970	1,224	1,424	2,541	2,089	2,290	3,370	3,829	3,257	
	A - 16	NB	1,310	1,230	1,717	2,328	2,889	2,441	2,753	2,898	2,550	
		SB	1,970	1,224	1,424	2,584	2,559	2,593	2,560	2,564	2,557	
	16 to South	NB	1,351	1,296	1,800	2,895	2,972	2,987	2,754	3,083	3,382	
		SB	1,930	1,300	1,587	3,343	2,656	2,979	3,020	2,670	2,678	
	PHATTHANAKAN	16 to East	EB	1,512	1,159	1,457	1,413	1,294	1,453	1,422	1,408	1,456
			WB	1,230	550	779	1,352	1,340	1,297	1,394	1,034	1,240
16 - B		EB	1,194	1,451	2,015	2,158	1,865	1,769	1,894	1,916	1,633	
		WB	2,087	1,346	1,384	1,813	2,081	1,671	1,437	2,479	1,636	
B - 25		EB	1,194	1,451	2,015	2,783	2,440	2,261	2,691	2,562	2,003	
		WB	2,087	1,346	1,384	2,334	2,413	2,043	2,330	2,955	2,420	

ตารางที่ 5-12 ปริมาณการจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาอนาคต (ต่อ)

(1) ROAD/SECTION	DIRECTION	TRAFFIC VOLUME (pcu/hr)									
		(2) YEAR 2532			(3) YEAR 2536			(3) YEAR 2544			
		MP	OP	EP	MP	OP	EP	MP	OP	EP	
RAMKHAMHAENG	13 - 14	EB	954	1,350	1,630	1,670	1,657	1,661	1,663	2,521	1,731
		WB	2,113	1,439	1,510	1,155	611	1,170	1,117	2,095	1,259
	14 - 17	EB	1,613	1,679	2,051	2,209	2,206	2,212	2,699	2,696	2,701
		WB	1,743	1,415	1,447	1,757	1,661	2,212	2,873	2,757	3,087
	17 - 18	EB	1,404	1,560	2,007	2,708	2,810	2,580	3,133	3,164	2,800
		WB	1,929	1,626	1,783	2,610	2,346	2,651	3,347	3,174	3,434
	18 - 19	EB	1,555	1,667	2,036	3,317	3,587	2,843	4,360	4,690	3,327
		WB	1,708	1,372	1,800	3,558	4,005	3,717	4,512	4,456	4,467
	19 - 20	EB	1,727	2,029	2,564	3,154	3,042	2,636	3,857	3,588	3,552
		WB	2,286	1,919	1,865	2,934	2,864	3,012	3,714	3,905	3,499
	20 - 22	EB	1,747	2,208	2,708	3,748	3,840	3,139	4,237	4,142	3,813
		WB	2,438	1,989	1,920	3,566	3,685	3,566	4,158	4,287	4,156
	22 - 23	EB	2,336	2,375	3,127	4,290	4,460	3,570	4,532	4,544	3,997
		WB	3,120	2,254	2,220	4,197	4,520	4,203	4,838	4,914	4,959
	23 - 24	EB	1,945	2,179	2,805	3,634	4,067	2,854	4,403	4,794	3,442
		WB	2,664	2,230	2,164	2,971	3,385	3,338	3,630	3,630	3,653
	24 - 25	EB	2,168	2,375	2,841	2,666	3,409	2,255	2,322	2,506	1,671
		WB	2,194	1,820	1,856	2,593	2,713	2,663	2,624	2,686	2,367
SUKHUMVIT 71	25 to South	NB	1,152	1,211	1,356	2,272	2,272	2,270	2,159	2,154	1,707
		SB	1,864	1,412	1,517	973	1,067	987	1,109	1,402	1,061
NEW PHETCHABURI	25 - 26	EB	1,495	1,972	2,708	2,302	2,408	1,409	2,019	2,476	1,295
		WB	2,477	1,559	1,289	3,191	3,161	3,125	3,152	3,182	3,137
	26 - 29	EB	2,147	2,401	3,504	2,561	2,557	2,562	2,572	2,559	2,557
	WB	3,181	1,904	1,740	4,238	4,268	3,778	4,078	3,729	3,845	
EKAMAI-RAMINTRA	26 - G	NB	-	-	-	1,720	1,694	2,409	1,789	1,918	2,425
		SB	-	-	-	2,695	2,704	2,721	2,731	2,702	2,736
	G - I	NB	-	-	-	2,771	2,512	4,685	2,396	3,127	5,206
		SB	-	-	-	1,866	1,861	2,506	2,654	3,047	3,731
	I - J	NB	-	-	-	3,527	3,088	5,210	3,898	3,590	5,526
		SB	-	-	-	2,593	2,381	3,007	3,114	3,586	4,106

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-12 ปริมาณการจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต (ต่อ)

(1) ROAD/SECTION	DIRECTION	TRAFFIC VOLUME (pcu/hr)									
		(2) YEAR 2532			(3) YEAR 2536			(3) YEAR 2544			
		MP	OP	EP	MP	OP	EP	MP	OP	EP	
RATCHADAPHISEK	29 - 30	NB	2,306	2,904	3,469	3,046	3,120	3,071	3,055	3,051	3,073
		SB	2,898	2,100	1,885	2,517	2,450	2,490	2,756	2,707	2,695
	30 - 31	NB	1,757	2,189	3,082	3,100	3,421	3,985	2,854	3,627	4,284
		SB	2,344	1,843	1,630	3,328	3,430	3,324	3,323	3,358	3,373
	31 - 32	NB	1,757	2,189	3,082	3,100	3,421	3,985	2,854	3,627	4,284
		SB	2,031	1,795	2,143	3,044	3,446	3,411	3,327	3,483	3,599
	32 - 34	NB	1,962	2,055	3,080	2,778	2,823	2,883	2,648	3,313	3,446
		SB	2,509	2,141	2,650	2,450	2,866	2,655	2,682	2,951	2,820
	34 - 1	NB	1,578	1,488	2,091	1,688	1,920	1,741	1,379	2,597	2,225
		SB	1,292	1,193	1,418	1,944	2,631	2,153	2,151	2,842	2,233
TIAMRUAMMIT	31 to East	EB	493	298	506	140	210	194	20	157	246
		WB	426	314	390	425	325	108	16	32	20
RAMA IX	30 - G	EB	1,438	1,368	1,578	3,113	2,861	3,119	3,009	2,117	2,718
		WB	1,866	1,427	1,540	2,405	2,331	1,722	2,107	2,587	1,806
	G - 24	EB	1,391	1,328	1,567	4,865	4,786	4,067	4,939	4,934	4,673
		WB	1,777	1,346	1,343	4,044	4,678	4,028	4,723	4,308	4,662
	24 - F	EB	-	-	-	1,677	1,727	1,708	1,987	1,569	1,032
		WB	-	-	-	1,127	1,125	1,088	1,614	2,225	1,541
	F - H	EB	-	-	-	1,522	1,457	1,405	1,859	1,284	1,143
		WB	-	-	-	1,151	1,107	1,013	1,114	1,735	1,084
	H - A	EB	-	-	-	682	369	459	1,324	574	716
		WB	-	-	-	569	567	668	342	714	429
SOI RAM - 32		NB	46	36	37	52	36	49	89	78	90
		SB	38	30	47	49	40	50	112	80	100
SOI RAM - 26		NB	259	128	187	1,005	1,181	1,090	1,376	1,371	1,320
		SB	267	136	219	669	318	319	1,415	1,461	1,015
SOI SERI 4		NB	NA	NA	NA	490	482	494	631	505	680
		SB	NA	NA	NA	453	410	520	600	555	690
SOI RAM - 24	22 - C	NB	823	519	606	552	616	571	750	709	821
		SB	627	467	836	478	406	408	398	374	400
	C - D	EB	NA	NA	NA	461	38	550	694	680	655
		WB	NA	NA	NA	383	20	410	721	692	451

ตารางที่ 5-12 ปริมาณการจราจรบนถนนบริเวณพื้นที่ศึกษาในอนาคต (ต่อ)

(1) ROAD/SECTION	DIRECTION	TRAFFIC VOLUME (pcu/hr)									
		(2) YEAR 2532			(3) YEAR 2536			(3) YEAR 2544			
		MP	OP	EP	MP	OP	EP	MP	OP	EP	
FUTURE ROAD D - 15	EB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	WB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
TAVORNTHAWAT C - E	NB	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	SB	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	E - F	NB	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
		SB	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
F - B	NB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	SB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
SOI RAM - 21 23 to West	EB	201	158	225	1,007	1,007	970	969	990	986	
	WB	146	99	172	1,017	1,077	1,035	1,154	1,033	1,064	
SOI RAM - 16 23 - E	EB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	WB	*	*	*	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
SOI RAM - 65 19 - 10	NB	356	440	611	1,028	1,017	1,041	1,029	1,030	1,077	
	SB	892	475	511	895	905	910	896	910	928	

REMARKS :

- (1) Refer to Fig. 3.1
 (2) From traffic survey made on Wed., August 16, 1989
 (3) From simulation by traffic assignment program "MOTORS"
 * : Future Road
 NA : Not available

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 การเดินทางของผู้มาใช้สนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติในอนาคต

นอกจากการสำรวจข้อมูลทางด้านการจราจรแล้ว บางส่วนของการศึกษานี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เข้าใช้สนามกีฬา ทั้งที่สนามกีฬาแห่งชาติบhumวัน และสนามกีฬาหัวหมาก เพื่อนำผลที่ได้ ไปใช้ในการคาดคะเนถึงผลจากการมีสนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ๕ บริเวณการกีฬาแห่งประเทศไทย หรือ สนามกีฬาหัวหมากในปัจจุบัน โดยตารางที่ 5-13 จะแสดงรายละเอียด ของรูปแบบการเดินทางเป็นร้อยละ ของผู้เข้าใช้สนามกีฬาตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จากผลการสำรวจ โดยรูปแบบการเดินทางที่ระบุว่าเป็นอื่น ๆ นั้น ส่วนใหญ่พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 เป็นการเดินมายังสนามกีฬา

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของสนามศุภชลาศัย ในสนามกีฬาแห่งชาติบhumวัน ซึ่งมีขนาด 40,000 ที่นั่ง กับสนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติที่หัวหมาก ซึ่งมีขนาด 60,000 ที่นั่งแล้ว โดยเฉพาะสำหรับผู้เข้าชมกีฬา ในกรณีที่มีการแข่งขัน และพิจารณาว่า มีผู้เข้าใช้สนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติเต็มพิกัด คือ 60,000 ที่นั่ง จากตารางที่ 5-13 สามารถประเมินรูปแบบและปริมาณการเดินทาง ของผู้เข้าชมกีฬาที่สนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรตินี้ได้ ตามตารางที่ 5-14 โดยที่ค่า Vehicle Occupancy นั้น ได้มาจากการสำรวจรถ ที่เข้ามาในสนามกีฬาแห่งชาติบhumวัน ขณะที่ทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล แต่สำหรับรถโดยสารประจำทาง ซึ่งมีผู้ใช้ในการเดินทางมาถึงร้อยละ 67.6 ไม่ได้ทำการหาไว้ เนื่องจากไม่มีรถโดยสารประจำทางที่จัดไว้เฉพาะสำหรับผู้เข้าชมกีฬาโดยตรง ซึ่งผลของจำนวนรถที่ได้ อาจนำไปใช้ในการกำหนดที่จอดรถสำหรับผู้เข้าชมกีฬา โดยจำนวนรถดังกล่าว จะเดินทางมายังสนามกีฬาโดยเฉลี่ยประมาณ 60 ถึง 90 นาที ก่อนการแข่งขัน รูปที่ 5.12 แสดง Desire Line ของคนที่ จะเดินทางมายังสนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติ จากโซนจราจรต่าง ๆ ซึ่งได้รวมให้เหลือเพียง 25 โซน เพื่ออำนวยความสะดวก เช่นเดียวกับการสรุปตารางการเดินทางของรถยนต์

ส่วนตารางที่ 5-15 และ 5-16 รวมทั้งรูปที่ 5.13 แสดงปริมาณการเดินทางมายังสนามกีฬาากลางเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งพิจารณาเป็นแต่ละทิศทางประกอบกับโครงข่ายถนนที่จะนำเข้าสู่สนามกีฬา โดยตารางที่ 5-15 และ 5-16 จะแสดงรายละเอียดเป็นรูปแบบต่าง ๆ ในหน่วยจำนวนคน (person trip) และ จำนวนรถ (vehicle trip) ตามลำดับ ส่วนรูปที่ 5.13 จะแสดงเป็นปริมาณ และสัดส่วนของจำนวนคน ซึ่งพบว่า

1. ประมาณร้อยละ 7.9 หรือ 4,734 คน จะเดินทางมาจากด้านตะวันออก

ตารางที่ 5-13 รูปแบบการเดินทางของผู้ใช้สนามกีฬา

รูปแบบ การเดินทาง	จำนวนร้อยละ (%) ของรูปแบบการเดินทาง					
	ผู้ใช้สนามกีฬา เป็นปกติ			ผู้ใช้สนามกีฬา เป็นครั้งคราว		
	เจ้าหน้าที่	ผู้เข้าชมกีฬา	ผู้ฝึกสอน	ผู้เข้าชมกีฬา	ผู้เข้าชมกีฬา	ผู้เข้าชมกีฬา
รถจักรยานยนต์	6.9	3.7	1.6	4.8	10.0	
รถยนต์ส่วนบุคคล	26.0	8.9	6.5	24.4	8.3	
รถสามล้อเครื่อง	0.9	0.4	1.6	1.8	3.4	
รถแท็กซี่	0.2	1.0	0	1.2	3.6	
รถโดยสารประจำทาง	57.7	59.3	83.9	55.6	67.6	
อื่น ๆ (เดิน)	8.3	26.7	6.4	12.2	7.1	
จำนวนตัวอย่าง	553	723	62	500	3,377	

หมายเหตุ : ผู้เข้าชมกีฬา เป็นกีฬาฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน ม.ว.ก. เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2532

ตารางที่ 5-14 ปริมาณการเดินทางของผู้เข้าชมกีฬาที่สนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติ

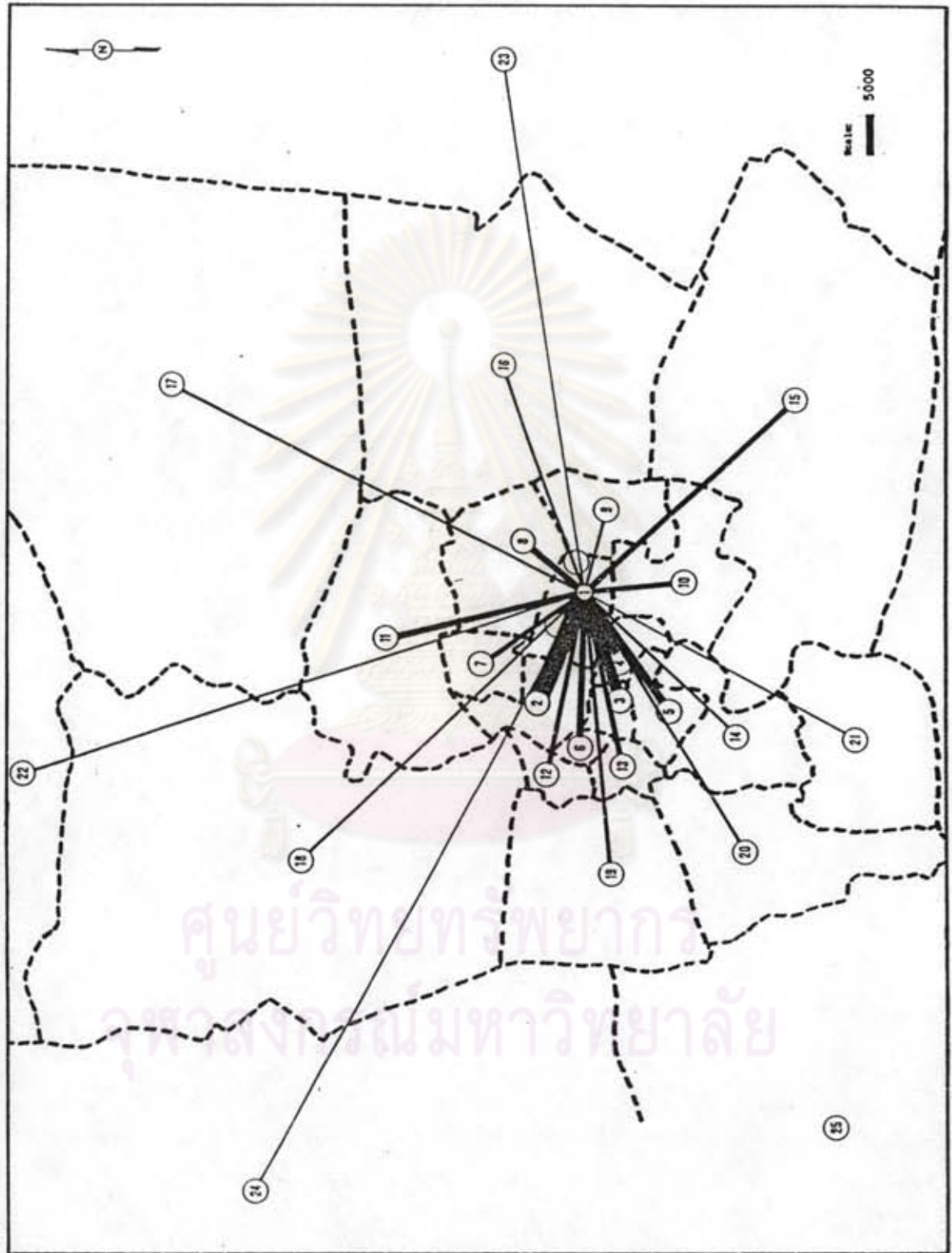
รูปแบบการเดินทาง	Vehicle Occupancy (person)	Passenger Trip (person/match)	Vehicle Trip	
			veh/match	pcu/match
รถจักรยานยนต์	1.39	6,000	4,317	755
รถยนต์ส่วนบุคคล	1.80	4,980	2,767	2,767
รถสามล้อเครื่อง	1.80	2,040	1,134	1,055
รถแท็กซี่	2.76	2,160	783	728
รถโดยสารประจำทาง	N.A.	40,560	N.A.	N.A.
อื่น ๆ (เดิน)	-	4,260	-	-

หมายเหตุ : 1) N.A. = Not available

2) 100% occupancy at stadium = 60,000 seats

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.12 Desire Line ของผู้ที่จะเดินทางมายังสนามกีฬากลางเจมิมพระเกียรติต่อครั้งของการแข่งขัน

ตารางที่ 5-15 ปริมาณของผู้ที่จะเดินทางมายังสนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติทางแต่ละทิศทางต่อครั้งของการแข่งขัน

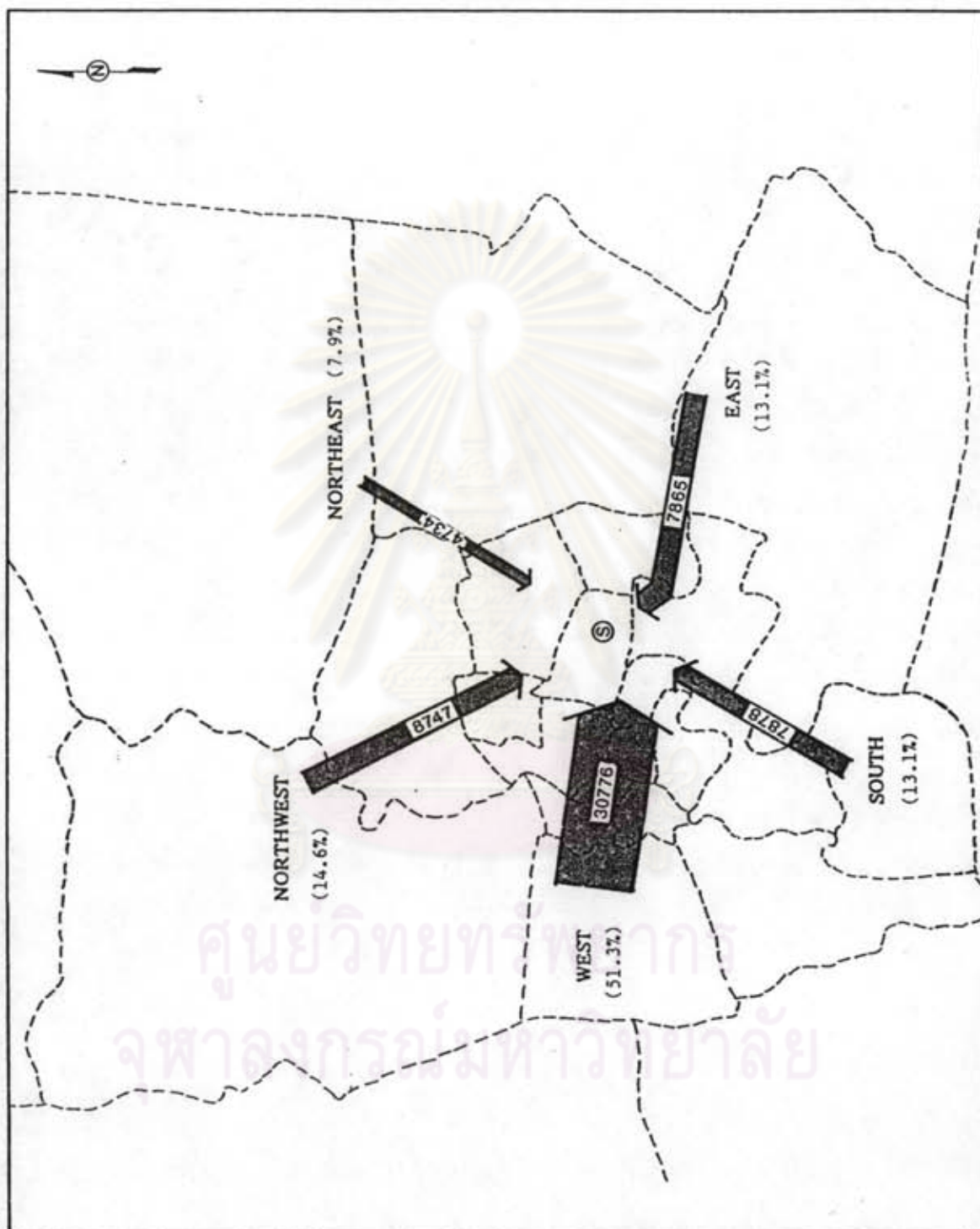
CORRIDOR	PERSON TRIP BY MODE OF TRANSPORT							
	Motorcycle	Passenger Car	Samlor	Taxi	Public Bus	Other (Walk)	Total	
North-East	473	393	161	171	3,200	336	4,734	
East	787	653	267	283	5,317	558	7,865	
South	788	654	268	284	5,325	559	7,878	
West	3,078	2,554	1,046	1,108	20,805	2,185	30,776	
North-West	875	726	297	315	5,913	621	8,747	

ตารางที่ 5-16 ปริมาณของยานพาหนะที่จะเดินทางมายังสนามบินที่ภาคกลางเฉลิมพระเกียรติในแต่ละทิศทางต่อครั้งของการแข่งขัน

CORRIDOR	VEHICLE TRIP BY MODE OF TRANSPORT					
	รถจักรยานยนต์	รถยนต์นั่งส่วนบุคคล	รถสามล้อเครื่อง	รถแท็กซี่	รวม	
					veh	pcu
North-East	341	219	90	62	712	420
East	567	363	149	103	1,182	697
South	567	364	149	103	1,183	698
West	2,215	1,419	582	402	4,618	2,722
North-West	630	404	165	115	1,314	775

หมายเหตุ : ยังไม่รวมรถโดยสารประจำทาง

รูปที่ 5.13 ปริมาณของผู้ที่จะเดินทางมายังสนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติในแต่ละทิศทางต่อการแข่งขัน

เจียงเหนือของสนามกีฬา ซึ่งมีถนนสุขุมวิท 1, 2 และ 3 เป็นถนนสายหลัก ที่นำเข้าสู่ถนนรามคำแหง

2. ประมาณร้อยละ 13.1 หรือ 7,865 คน จะเดินทางมาจากด้านตะวันออกของสนามกีฬา ซึ่งมีถนนพัฒนาการ เป็นถนนสายหลัก ที่นำเข้าสู่ถนนรามคำแหง
3. ประมาณร้อยละ 13.1 หรือ 7,878 คน จะเดินทางมาจากด้านใต้ของสนามกีฬา ซึ่งมีถนนสุขุมวิท 71 เป็นถนนสายหลัก ที่นำเข้าสู่ถนนรามคำแหง
4. ประมาณร้อยละ 51.3 หรือ 30,776 คน จะเดินทางมาจากด้านตะวันตกของสนามกีฬา ซึ่งมีถนนพระรามที่ 9 และถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เป็นถนนสายหลัก ที่นำเข้าสู่ถนนรามคำแหง
5. ประมาณร้อยละ 14.6 หรือ 8,747 คน จะเดินทางมาจากด้านตะวันตกเจียงเหนือของสนามกีฬา ซึ่งมีถนนลาดพร้าวเป็นถนนสายหลัก ที่นำเข้าสู่ถนนรามคำแหง

ส่วนการพิจารณาถึงผลกระทบของการเดินทางมายังสนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติ นั้น อาจพิจารณาได้ โดยแบ่งถนนรามคำแหงออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

1. ถนนรามคำแหงช่วงระหว่างทางแยกคลองตันถึงการกีฬาแห่งประเทศไทย จะมีการเดินทางจากด้านตะวันออก ด้านใต้ และด้านตะวันตก ของสนามกีฬา ผ่านถนนช่วงนี้ในทิศทางที่ไปยังสนามกีฬา ประมาณ 6,983 คัน หรือ 4,117 pcu ก่อนที่จะมีการแข่งขัน 90 นาที (ประมาณ 2,750 pcu/hr)
2. ถนนรามคำแหงช่วงระหว่างทางแยกบางกะปิถึงการกีฬาแห่งประเทศไทย จะมีการเดินทาง จากด้านตะวันตกเจียงเหนือ และด้านตะวันออกเจียงเหนือ ของสนามกีฬา ผ่านถนนช่วงนี้ ในทิศทางที่ไปยังสนามกีฬา ประมาณ 2,026 คัน หรือ 1,195 pcu ก่อนที่จะมีการแข่งขัน ประมาณ 90 นาที (ประมาณ 800 pcu/hr)

ซึ่งปริมาณการจราจรดังกล่าว ยังไม่ได้รวมการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง หรือการขนส่งสาธารณะ และเมื่อนำไปเทียบกับปริมาณการจราจรบนถนนรามคำแหงในวันปกติ ระหว่างช่วงเวลาเร่งด่วน ที่สูงถึงประมาณ 3,500 PCU ต่อชั่วโมง โดยเฉพาะช่วงระหว่างทางแยกคลองตัน ถึงการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งปกติ จะมีปริมาณการจราจรหนาแน่นกว่าช่วงระหว่างทางแยกบางกะปิ ถึงการกีฬาแห่งประเทศไทย ก็อาจประเมินได้ว่า ในกรณีที่มีการ

แข่งขันกีฬา และมีผู้เข้าชมเต็ม 60,000 ที่นั่งแล้ว โครงข่ายถนนที่จะรองรับการเดินทาง โดยเฉพาะถนนรามคำแหง ซึ่งเป็นถนนสายหลัก ไม่สามารถที่จะรองรับปริมาณการเดินทางได้ ในขณะที่ ความต้องการในการเดินทางผ่านถนนรามคำแหงในปัจจุบัน ยังสูงกว่าความสามารถในการรองรับของถนน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องวางแผนที่ต้องวางแผน หามาตรการรองรับปัญหาในส่วนนี้ เช่น การเพิ่มโครงข่ายถนนในบริเวณถนนรามคำแหง เพื่อรองรับจำนวนรถ ที่จะเดินทางมายังสนามกีฬา (ประมาณ 2,750 PCU ต่อชั่วโมงต่อทิศทาง) นอกเหนือจากการแบ่งเบาปริมาณการจราจรบนถนนรามคำแหง ซึ่งมีปัญหาความคับคั่งและการติดขัดอยู่ในปัจจุบัน โดยการปรับปรุง ขยาย ต่อเชื่อมถนนและซอยต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียง อันได้แก่ ซอยถาวรธวัช 1 ซึ่งอาจต่อขยายไปตัดกับถนนของกรมทางหลวง ที่จะต่อมาจากถนนพระราม 9 จนพบกับ ถนนพัฒนาการ ในขณะที่ถนนของกรมทางหลวงนั้น ก็มีแนวไปตัดกับถนนศรีนครินทร์ นอกจากนี้ก็มี ซอยรามคำแหง 24 (หมู่บ้านเสรี) ซึ่งอาจต่อขยายไปตัดกับซอยรามคำแหง 26 (เต็กเฮงหยู) และซอยรามคำแหง 32 (วิเศษสุข) จนไปพบกับถนนศรีนครินทร์ตรงทางแยกถนนกรุงเทพมหานคร ในขณะเดียวกัน ถนนซอยต่าง ๆ เช่น ซอยเสรี 2 ซอยเสรี 4 ก็ขยายให้กว้างขึ้น เช่นเดียวกับถนนซอยที่กล่าวมาแล้ว

ในส่วนของผู้ที่เดินทางมายังสนามกีฬา โดยใช้บริการของการขนส่งสาธารณะ ซึ่งประมาณว่าจะมีถึง 40,000 คน นั้น รูปแบบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางในปัจจุบัน อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่ออาการจราจรตลอดเส้นทางที่ผ่าน และโดยเฉพาะบนถนนรามคำแหงมากขึ้นไปอีก แนวทางการแก้ปัญหานี้ก็คือ การใช้รถไฟสายตะวันออก ในการขนส่งคนจากใจกลางเมือง ไปยังสถานีรถไฟหัวหมาก ซึ่งใช้เวลาเดินทางประมาณ 25 นาที จากสถานีรถไฟหัวลำโพง โดยรวมเวลาที่หยุดรับ-ส่ง ผู้โดยสาร ตามจุดจอดระหว่างเส้นทางด้วย แล้วอาศัย Feeder Bus หรือ Feeder Minibus รับส่งคนจากสถานีรถไฟหัวหมากเข้าสู่สนามกีฬา โดยใช้เส้นทางถนนซอยสายรองต่าง ๆ ที่ได้ปรับปรุงขึ้นเป็นโครงข่ายย่อย ดังได้กล่าวแล้วในย่อหน้าก่อน ซึ่งรถไฟ 1 ขบวน สามารถบรรทุกผู้โดยสารได้ประมาณ 2,500 คน ต่อเที่ยว ในกรณีที่มีตู้โดยสาร 17-18 ตู้ ดังนั้น ผู้ที่เดินทางโดยใช้บริการขนส่งสาธารณะจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ทางด้านตะวันตกของสนามกีฬา ก็จะสามารถเลือกใช้บริการโดยสารรถไฟ แทนรถโดยสารประจำทางได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อโครงข่ายถนนสายหลักโดยเฉพาะถนนรามคำแหง น้อยมาก

5.3 การวิเคราะห์หาค่าของตัวคูณขยาย สำหรับปริมาณการจราจร 24 ชม. (ADT)

งานทางด้านวิศวกรรมจราจรและการขนส่งนั้น สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ข้อมูลที่จะนำมาใช้ โดยเฉพาะข้อมูลปริมาณการจราจร ซึ่งต้องเป็นข้อมูลที่ได้ทำการสำรวจมาจากสภาพจริง ถึงแม้ว่าข้อมูลดังกล่าว จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วที่เวลาใด ๆ ในแต่ละบริเวณ จะมีปริมาณ ลักษณะ ตลอดจนรูปแบบของการจราจรที่ใกล้เคียงกันอยู่ทุกวัน กล่าวคือ ในแต่ละวัน และที่เวลาใกล้เคียงกัน ในบริเวณใด ๆ จะมีปริมาณการจราจรอยู่ในช่วงค่าหนึ่ง ที่แตกต่างกันไม่มากนัก เราสามารถนำข้อมูลในช่วงใด ๆ ของวันหรือของทั้งวันมาเป็นตัวแทนสำหรับช่วงเวลาเดียวกันของวันอื่น ๆ ได้ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันในบริเวณนั้น และพื้นที่ใกล้เคียง

การสำรวจข้อมูลปริมาณการจราจรในสนามนั้น ปกติจะใช้คนเป็นผู้สำรวจ เนื่องจากสามารถแยกชนิด และประเภท ตลอดจนทิศทางของการเคลื่อนที่ ได้อย่างชัดเจนถูกต้องมากกว่าการใช้วิธีอื่น แต่งานสำรวจปริมาณการจราจรนี้ เป็นขั้นตอนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก ดังนั้นถ้าสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ลงได้ โดยข้อมูลที่ได้รับ ยังคงมีความน่าเชื่อถืออยู่บนขั้นที่ยอมรับได้ ก็นับว่ามีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการข้อมูลตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่ง ต้องทำการสำรวจต่อเนื่องกันตลอด 24 ชั่วโมง นั้น ในความเป็นจริงแล้ว ปริมาณการจราจรในช่วงกลางคืนไปจนถึงเช้ามืดนั้น จะมียุ่่น้อย และการสำรวจในช่วงเวลากลางคืน มักจะมีปัญหาหลายด้าน ทั้งทางด้านทัศนวิสัย และ ความปลอดภัย ในกรณีที่สถานที่สำรวจไม่เอื้ออำนวยให้ ข้อเสียอีกประการหนึ่งก็คือ การสำรวจข้อมูลในลักษณะนี้ นั้น ยิ่งช่วง เวลานานขึ้นคุณภาพของข้อมูล โดยเฉพาะในช่วงหลัง ๆ จะไม่ค่อยดี มีความคลาดเคลื่อนมากขึ้น ดังนั้นถ้าสามารถหลีกเลี่ยงการสำรวจในเวลากลางคืน หรือสามารถลดช่วงเวลาของการสำรวจ ในช่วงที่ไม่จำเป็นลงได้ โดยที่ความสมบูรณ์ของข้อมูลไม่หดหายไปมากนัก ก็สมควรที่จะกระทำเป็นอย่างยิ่ง และยังสามารถลดค่าใช้จ่ายในการสำรวจลงอีกส่วนหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ต้องการข้อมูลตลอด 24 ชั่วโมง แนวทางหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้คือ อาจจะนำข้อมูลในช่วงเวลาหนึ่ง คูณกับตัวคูณขยาย (expansion factor) เพื่อให้ได้เป็นข้อมูล 24 ชั่วโมง ออกมา แต่ข้อมูลของช่วงเวลาใด ที่จะเหมาะสมและสามารถนำมาใช้เป็นฐานในการคูณ ตลอดทั้ง ตัวคูณขยาย จะมีค่าเป็นเท่าใด จึงจะให้ผลลัพธ์ออกมาน่าเชื่อถือมากที่สุดนั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการในทางสถิติเข้ามาช่วย การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการสำรวจปริมาณการจราจรต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง และกระทำพร้อมกันถึง 34 ทางแยกกับอีก 7 ตำแหน่ง บนช่วงถนน

ซึ่งนับว่าข้อมูลที่ได้นี้ มีมากพอสมควรที่จะนำมาใช้ในการดังกล่าว ดังนั้น ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์หาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสำรวจ กับค่าของตัวคูณขยายที่จะนำมาใช้ร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งปริมาณการจราจรตลอด 24 ชั่วโมง

5.3.1 หลักการและวิธีการวิเคราะห์ งานทางด้านจราจรและการขนส่งนี้ มีหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับดูแล และรับผิดชอบอยู่ เช่น กรุงเทพมหานคร การทางพิเศษแห่งประเทศไทย กรมโยธาธิการ หรือแม้กระทั่งกรมทางหลวง โดยการศึกษา และจัดทำรายงานทางด้านจราจรและการขนส่งต่าง ๆ ที่มีการทำกันมานั้น แต่ละโครงการจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำ แตกต่างกันไปตามประเภท และวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ซึ่งแต่ละแห่ง แต่ละโครงการ ก็จะมีการสำรวจปริมาณการจราจร ในช่วงเวลาที่จะเหมือนกัน หรือต่างกันก็ได้ เช่น 06:00 ถึง 20:00 น. 06:00 ถึง 21:00 น. หรือ 07:00 ถึง 19:00 น. เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในโครงการนั้น ๆ ในการศึกษาครั้งต่อ ๆ มา บางที่อาจจำเป็นต้องนำผลที่ได้ของแต่ละรายงานที่ทำก่อนหน้า มาใช้เปรียบเทียบกันบ้าง เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาบางสิ่งบางอย่าง ถ้าผลของแต่ละรายงานนั้น มีช่วงเวลาของการสำรวจแตกต่างกัน อาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ การหาค่าของตัวคูณที่จะนำมาใช้ปรับค่าของผลการสำรวจ สำหรับช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อให้เป็นค่าที่อยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน สามารถนำไปเปรียบเทียบกันได้อย่างน่าเชื่อถือ จึงนับว่ามีประโยชน์ต่อการศึกษาทางด้านนี้เป็นอย่างมาก

จากข้อมูลการสำรวจปริมาณการจราจรตลอด 24 ชั่วโมง ทุก ๆ แห่ง ซึ่งมี 34 ทางแยก กับอีก 7 ตำแหน่งบนช่วงถนน หลังจากที่ได้แปลงหน่วยปริมาณการจราจร ให้อยู่ในหน่วยเทียบเท่ารถยนต์หนึ่งส่วนบุคคล (PCU) แล้ว จะใช้ปริมาณการจราจรรวมของแต่ละด้านของทางแยก ซึ่งได้แก่ NB SB EB และ WB เป็นหลัก จากนั้น ทำการหาผลรวมสำหรับแต่ละช่วงเวลาของปริมาณการจราจรในด้านนั้น รวมทั้งปริมาณการจราจรรวมตลอด 24 ชั่วโมง โดยช่วงเวลาที่ใช้จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เริ่มต้นเวลา 6:00 น. และ 7:00 น. ดังแสดงในตารางที่ 5-17 แล้วนำผลรวมในแต่ละช่วงเวลาของทุกตำแหน่งที่สำรวจนั้น ไปหาความสัมพันธ์ กับผลรวมตลอด 24 ชั่วโมง โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอย และสหสัมพันธ์ (regression and correlation analysis) เพื่อหาสมการความสัมพันธ์ โดยกำหนดให้ผลรวมของปริมาณการจราจรในช่วงเวลาเป็นตัวแปรอิสระ (x) ส่วนผลรวมตลอด 24 ชั่วโมงนั้น เป็นตัวแปรตาม ในการวิเคราะห์ จะใช้การถดถอยแบบเส้นตรงเชิงเดียว (simple linear regression) กล่าวคือ ใช้ตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว และสมมุติว่า ความสัมพันธ์

ดังกล่าวเป็นแบบเส้นตรง ซึ่งผลรวมในแต่ละช่วงเวลา ก็จะมีความสัมพันธ์กับผลรวมตลอด 24 ชั่วโมง ดังนั้นจะได้สมการความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งหมด 12 สมการ แล้วพิจารณาหาช่วงเวลา และสมการที่เหมาะสม จากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ ซึ่งได้แก่ ค่า R^2 และ ความสมเหตุสมผล ของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ แต่ลักษณะความสัมพันธ์เป็นสมการในรูปแบบนี้ ยังไม่สะดวกมากนักต่อการนำไปใช้ เพราะหลังจากคูณตัวแปรอิสระด้วยค่าสัมประสิทธิ์แล้ว ยังต้องนำผลลัพธ์ที่ได้ไปบวกหรือลบกับค่าคงที่อีกทีหนึ่ง ซึ่งถือว่าไม่ค่อยเหมาะสมในทางปฏิบัติ และในกรณีที่เป็นค่าลบนั้น จะเกิดข้อจำกัดในการนำสมการไปใช้ คือจะใช้สมการที่ได้ กับปริมาณการจราจรในช่วงเวลาใด ๆ ที่มีค่ามากเกินกว่าระดับค่า ๆ หนึ่งเท่านั้น จึงจะพอยอมรับได้ ถ้าปริมาณการจราจรในช่วงเวลาใด ๆ ต่ำกว่าระดับค่านี้ ผลลัพธ์ที่ได้จะต่ำกว่าปริมาณการจราจรในช่วงเวลาใด ๆ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ในความเป็นจริง ดังนั้นในส่วนของการวิเคราะห์การถดถอยนี้ จะใช้เป็นเพียงแนวทางในการพิจารณาพร้อม เพื่อหาว่าช่วงเวลาใดที่จะเหมาะสมเท่านั้น

ตารางที่ 5-17 ช่วงเวลาที่ใช้พิจารณาหาความสัมพันธ์

กลุ่มที่	ช่วงเวลา	ระยะเวลา (ชม.)	ตัวแปร
1	6:00-17:00 น.	11	X1
	6:00-18:00 น.	12	X2
	6:00-19:00 น.	13	X3
	6:00-20:00 น.	14	X4
	6:00-21:00 น.	15	X5
	6:00-22:00 น.	16	X6
2	7:00-17:00 น.	10	X7
	7:00-18:00 น.	11	X8
	7:00-19:00 น.	12	X9
	7:00-20:00 น.	13	X10
	7:00-21:00 น.	14	X11
	7:00-22:00 น.	15	X12

วิธีการต่อไปที่จะนำมาใช้ก็คือ การหาอัตราส่วนระหว่างผลรวมของปริมาตร การจรรยา 24 ชั่วโมง กับผลรวมของช่วงเวลา หรือการหาค่าตัวคูณขยาย (expansion factor) โดยการนำเอาผลรวมสำหรับช่วงเวลา ไปหารผลรวมตลอด 24 ชั่วโมง ได้เป็นตัว เลขออกมาหนึ่งค่าสำหรับด้านหนึ่งของแต่ละทางแยก จากนั้นนำค่าดังกล่าวของทุกด้าน และทุก ทางแยก รวมทั้งบนช่วงถนน สำหรับช่วงเวลาเดียวกัน มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (mean deviation) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และความแปรปรวน (variance) แล้ววิเคราะห์หาระดับ ความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยที่ได้ โดยมีสมมุติฐานว่า ค่าที่ได้มีการกระจายแบบปกติ (normal distribution) และสุดท้ายพิจารณาการแจกแจงความถี่ ของค่าอัตราส่วน จากข้อมูลการ สืบรวจจริง ๆ กับค่าเฉลี่ยที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ แล้วเลือกเอาช่วงเวลา และ ค่าตัวคูณ ขยายที่เหมาะสมมากที่สุดจาก องค์กรประกอบต่าง ๆ

5.3.2 ผลการวิเคราะห์ สำหรับผลรวมในแต่ละช่วงเวลาใด ๆ กับตลอด 24 ชั่วโมง และอัตราส่วนระหว่างผลรวมตลอด 24 ชั่วโมง กับผลรวมของช่วงเวลาใด ๆ สำหรับ แต่ละด้านของทุก ๆ ทางแยก และช่วงถนน ได้รวบรวมไว้ในภาคผนวก จ. ส่วนสมการความสัมพันธ์ของข้อมูลในช่วงเวลาใด ๆ กับข้อมูลตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งองค์กรประกอบต่าง ๆ นั้น ได้สรุปไว้ในตารางที่ 5-18 ซึ่งจะเห็นว่าทุกสมการนั้น ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์ของการ ตัดสินใจ (R^2) นั้น จะมีค่าสูง ซึ่งแสดงว่าน่าเชื่อถือได้ และค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนั้น ก็มีความสมเหตุสมผล กล่าวคือ ตัวแปรตามจะเพิ่มมากขึ้น กว่าตัวแปรอิสระ และเมื่อตัวแปร อิสระเป็นชุดที่มีค่ามากขึ้น เนื่องจากอยู่ในชุดที่ระยะเวลาการสำรวจยาวนานขึ้น ค่าสัมประสิทธิ์ ก็จะมีค่าลดลง แต่สำหรับค่าคงที่ของทุกสมการ จะเป็นค่าลบ ซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำ สมการไปใช้ ดังได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ โดยค่าของ x จะต้องมามีค่าเกินกว่าค่าที่แสดงไว้ในช่อง สุดท้ายของตารางไปในระดับหนึ่ง จึงจะให้ผลลัพธ์ที่สามารถยอมรับได้ แต่ถ้าปริมาตรการจราจร ในช่วงเวลาใด ๆ มีค่าต่ำกว่า หรือเท่ากับค่า x ที่แสดงนั้น เมื่อนำมาใช้กับสมการ จะได้ ผลลัพธ์ปริมาตรการจราจร 24 ชั่วโมง ที่มีค่าน้อยกว่า หรือเท่ากับปริมาตรการจราจรในช่วงเวลา ใด ๆ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ หรือมีความน่าจะเป็นต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละสมการแล้ว เมื่อช่วงเวลามากขึ้น ค่า R^2 จะ เพิ่มขึ้น ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ และผลลัพธ์ที่ได้ จะมีค่าลดลง ถ้าพิจารณาถึงกลุ่มของข้อมูลแล้ว กลุ่มที่เริ่มต้น 07:00 น. จะมีค่าองค์กรประกอบ ต่าง ๆ ต่ำกว่ากลุ่มที่เริ่มต้น 06:00 น. ส่วนตารางที่ 5-19 และ 5-20 เป็นการแสดงการ

ตารางที่ 5-18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยระหว่างข้อมูลที่ช่วงเวลา กับข้อมูล 24 ชั่วโมง

อันดับ	กลุ่มที่	ช่วงเวลา	ระยะเวลา (ชม.)	สมการ	R ²	SEC	SEE	min. X
1	1	6:00-17:00 น.	11	Y = 1.738X1-690	0.973	0.026	2589	794
2		6:00-18:00 น.	12	Y = 1.583X2-786	0.985	0.017	1948	993
3		6:00-19:00 น.	13	Y = 1.463X3-814	0.991	0.012	1476	1113
4		6:00-20:00 น.	14	Y = 1.366X4-711	0.995	0.009	1157	1041
5		6:00-21:00 น.	15	Y = 1.277X5-556	0.997	0.007	919	871
6		6:00-22:00 น.	16	Y = 1.205X6-463	0.997	0.005	807	769
7	2	7:00-17:00 น.	10	Y = 1.885X7-684	0.989	0.018	1686	726
8		7:00-18:00 น.	11	Y = 1.694X8-607	0.994	0.012	1244	717
9		7:00-19:00 น.	12	Y = 1.551X9-517	0.996	0.009	1048	667
10		7:00-20:00 น.	13	Y = 1.438X10-336	0.996	0.008	1026	467
11		7:00-21:00 น.	14	Y = 1.337X11-128	0.995	0.008	1067	191
12		7:00-22:00 น.	15	Y = 1.257X12-22	0.995	0.008	1093	35

Note : Sample size = 127, Degree of freedom = 125

SEC = Standard error of coefficient

SEE = Standard error of Y estimate

X_i = ข้อมูลปริมาณการจราจรช่วงเวลา i โดยที่ i = 1, 2, ..., 12

Y = ข้อมูลปริมาณการจราจร 24 ชั่วโมง

ตารางที่ 5-19 การแจกแจงความถี่ของค่าตัวคุณขยายสำหรับช่วงเวลาใด ๆ ที่เริ่มต้น
06:00 น. ที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ

Confidence Level	6:00-17:00			6:00-18:00			6:00-19:00			6:00-20:00			6:00-21:00			6:00-22:00		
	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%
99%	1.647	57	44.9	1.497	55	43.3	1.385	51	40.2	1.300	44	34.6	1.226	42	33.1	1.165	40	31.5
alpha 0.005	1.681	12	9.4	1.525	9	7.1	1.408	13	10.2	1.320	18	14.2	1.242	14	11.0	1.178	21	16.5
prop. 0.995	1.715	10	7.9	1.553	11	8.7	1.432	14	11.0	1.340	19	15.0	1.259	21	16.5	1.192	19	15.0
		48	37.8		52	40.9		49	38.6		46	36.2		50	39.4		47	37.0
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			17.3			15.7			21.3			29.1			27.6			31.5
98%	1.650	57	44.9	1.500	56	44.1	1.387	52	40.9	1.302	44	34.6	1.227	44	34.6	1.166	40	31.5
alpha 0.010	1.681	12	9.4	1.525	8	6.3	1.408	12	9.4	1.320	18	14.2	1.242	12	9.4	1.178	21	16.5
prop. 0.990	1.712	9	7.1	1.550	11	8.7	1.429	11	8.7	1.338	17	13.4	1.257	19	15.0	1.191	17	13.4
		49	38.6		52	40.9		52	40.9		48	37.8		52	40.9		49	38.6
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			16.5			15.0			18.1			27.6			24.4			29.9
95%	1.655	58	45.7	1.504	58	45.7	1.390	52	40.9	1.305	46	36.2	1.230	44	34.6	1.168	46	36.2
alpha 0.025	1.681	11	8.7	1.525	6	4.7	1.408	12	9.4	1.320	16	12.6	1.242	12	9.4	1.178	15	11.8
prop. 0.975	1.707	8	6.3	1.546	11	8.7	1.426	9	7.1	1.336	11	8.7	1.255	17	13.4	1.189	13	10.2
		50	39.4		52	40.9		54	42.5		54	42.5		54	42.5		53	41.7
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			15.0			13.4			16.5			21.3			22.8			22.0
90%	1.659	61	48.0	1.507	62	48.8	1.393	55	43.3	1.307	47	37.0	1.232	45	35.4	1.170	50	39.4
alpha 0.050	1.681	8	6.3	1.525	2	1.6	1.408	9	7.1	1.320	15	11.8	1.242	11	8.7	1.178	11	8.7
prop. 0.950	1.703	6	4.7	1.543	10	7.9	1.423	6	4.7	1.333	8	6.3	1.253	15	11.8	1.187	11	8.7
		52	40.9		53	41.7		57	44.9		57	44.9		56	44.1		55	43.3
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			11.0			9.4			11.8			18.1			20.5			17.3
80%	1.664	63	49.6	1.511	62	48.8	1.397	57	44.9	1.310	49	38.6	1.234	45	35.4	1.171	52	40.9
alpha 0.100	1.681	6	4.7	1.525	2	1.6	1.408	7	5.5	1.320	13	10.2	1.242	11	8.7	1.178	9	7.1
prop. 0.900	1.698	4	3.1	1.539	9	7.1	1.420	5	3.9	1.330	7	5.5	1.251	14	11.0	1.185	9	7.1
		54	42.5		54	42.5		58	45.7		58	45.7		57	44.9		57	44.9
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			7.9			8.7			9.4			15.7			19.7			14.2
50%	1.672	66	52.0	1.518	63	49.6	1.402	60	47.2	1.315	55	43.3	1.238	50	39.4	1.175	59	46.5
alpha 0.250	1.681	3	2.4	1.525	1	0.8	1.408	4	3.1	1.320	7	5.5	1.242	6	4.7	1.178	2	1.6
prop. 0.750	1.690	0	0.0	1.532	3	2.4	1.414	2	1.6	1.326	4	3.1	1.247	9	7.1	1.182	4	3.1
		58	45.7		60	47.2		61	48.0		61	48.0		62	48.8		62	48.8
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			2.4			3.1			4.7			8.7			11.8			4.7

ตารางที่ 5-20 การแจกแจงความถี่ของค่าตัวคุณขยายสำหรับช่วงเวลาใด ๆ ที่เริ่มต้น

07:00 น. ที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ

Confidence Level	7:00-17:00			7:00-18:00			7:00-19:00			7:00-20:00			7:00-21:00			7:00-22:00		
	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%	mean	f	%
99%	1.796	54	42.5	1.619	42	33.1	1.488	33	26.0	1.390	44	34.6	1.305	49	38.6	1.235	44	34.6
alpha 0.005	1.826	13	10.2	1.645	15	11.8	1.511	22	17.3	1.411	20	15.7	1.323	11	8.7	1.251	23	18.1
prop. 0.995	1.856	12	9.4	1.671	22	17.3	1.535	31	24.4	1.433	17	13.4	1.342	22	17.3	1.267	18	14.2
		48	37.8		48	37.8		41	32.3		46	36.2		45	35.4		42	33.1
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			19.7			29.1			41.7			29.1			26.0			32.3
98%	1.799	54	42.5	1.622	44	34.6	1.490	35	27.6	1.392	46	36.2	1.306	49	38.6	1.237	45	35.4
alpha 0.010	1.826	13	10.2	1.645	13	10.2	1.511	20	15.7	1.411	18	14.2	1.323	11	8.7	1.251	22	17.3
prop. 0.990	1.853	12	9.4	1.669	19	15.0	1.533	29	22.8	1.431	16	12.6	1.340	19	15.0	1.266	16	12.6
		48	37.8		51	40.2		43	33.9		47	37.0		48	37.8		44	34.6
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			19.7			25.2			38.6			26.8			23.6			29.9
95%	1.803	56	44.1	1.625	46	36.2	1.493	39	30.7	1.395	47	37.0	1.309	51	40.2	1.239	49	38.6
alpha 0.025	1.826	11	8.7	1.645	11	8.7	1.511	16	12.6	1.411	17	13.4	1.323	9	7.1	1.251	18	14.2
prop. 0.975	1.848	9	7.1	1.665	18	14.2	1.529	27	21.3	1.428	12	9.4	1.338	17	13.4	1.264	14	11.0
		51	40.2		52	40.9		45	35.4		51	40.2		50	39.4		46	36.2
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			15.7			22.8			33.9			22.8			20.5			25.2
90%	1.807	56	44.1	1.628	46	36.2	1.496	41	32.3	1.398	48	37.8	1.311	53	41.7	1.241	54	42.5
alpha 0.050	1.826	11	8.7	1.645	11	8.7	1.511	14	11.0	1.411	16	12.6	1.323	7	5.5	1.251	13	10.2
prop. 0.950	1.845	7	5.5	1.662	17	13.4	1.527	26	20.5	1.425	10	7.9	1.335	13	10.2	1.262	10	7.9
		53	41.7		53	41.7		46	36.2		53	41.7		54	42.5		50	39.4
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			14.2			22.0			31.5			20.5			15.7			18.1
80%	1.811	58	45.7	1.632	47	37.0	1.500	44	34.6	1.401	50	39.4	1.314	54	42.5	1.243	55	43.3
alpha 0.100	1.826	9	7.1	1.645	10	7.9	1.511	11	8.7	1.411	14	11.0	1.323	6	4.7	1.251	12	9.4
prop. 0.900	1.841	7	5.5	1.658	14	11.0	1.523	20	15.7	1.422	8	6.3	1.333	11	8.7	1.259	9	7.1
		53	41.7		56	44.1		52	40.9		55	43.3		56	44.1		51	40.2
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			12.6			18.9			24.4			17.3			13.4			16.5
50%	1.818	65	51.2	1.638	49	38.6	1.505	49	38.6	1.406	57	44.9	1.318	57	44.9	1.247	62	48.8
alpha 0.250	1.826	2	1.6	1.645	8	6.3	1.511	6	4.7	1.411	7	5.5	1.323	3	2.4	1.251	5	3.9
prop. 0.750	1.834	2	1.6	1.652	7	5.5	1.518	14	11.0	1.417	5	3.9	1.328	6	4.7	1.255	6	4.7
		58	45.7		63	49.6		58	45.7		58	45.7		61	48.0		54	42.5
sum --->		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0		127	100.0
% in range ->			3.1			11.8			15.7			9.4			7.1			8.7

แจกแจงความถี่ ของค่าตัวคูณขยาย จากข้อมูลจริงที่มีค่าอยู่ในช่วงของค่าเฉลี่ยสำหรับช่วงเวลาใด ๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ 6 ระดับ คือ ร้อยละ 99 98 95 90 80 และ 50 ซึ่งเมื่อพิจารณา ถึงปริมาณความถี่ดังกล่าว ของช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นเดียวกันแล้ว กลุ่มของข้อมูลที่เริ่มต้น 07:00 น. จะมีปริมาณความถี่อยู่ในช่วงค่าเฉลี่ย มากกว่ากลุ่มของข้อมูลที่เริ่มต้น 06:00 น. และช่วงเวลาที่ปริมาณความถี่มากที่สุด ก็คือช่วงเวลา 07:00 - 19:00 น. ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของตัวคูณขยายเท่ากับ 1.511 โดยจะมีจำนวนของค่าตัวคูณขยายที่ได้จากการสำรวจ อยู่ในช่วงของค่าเฉลี่ยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ถึงร้อยละ 41.7 ซึ่งมากกว่าของช่วงเวลาอื่น ๆ (สำหรับช่วงของค่าเฉลี่ยที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 นี้ ก็คือ 1.488 ถึง 1.535) จากผลการวิเคราะห์ในส่วนหลังนี้ เมื่อพิจารณาร่วมกัน กับผลการวิเคราะห์การถดถอย และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในตอนก่อนหน้าแล้ว จึงได้เลือกเอาช่วงเวลา 07:00 - 19:00 น. ซึ่งมีค่าตัวคูณขยายเท่ากับ 1.511 นี้ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด

5.3.3 การทดสอบผลที่ได้จากการวิเคราะห์ จากค่าตัวคูณขยาย 1.511 สำหรับช่วงเวลา 07:00 - 19:00 น. ที่ได้เลือกแล้วว่าเหมาะสมนั้น ได้นำไปทดลองใช้กับข้อมูลที่ ได้จากการสำรวจตลอด 24 ชั่วโมง เช่นเดียวกัน แต่เป็นการศึกษาในบริเวณอื่น ซึ่งผลที่ได้จากการใช้ตัวคูณขยาย เมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการสำรวจจริง ๆ แล้ว พบว่า ในกลุ่มของตัวอย่างที่นำมาทดสอบนั้น มีช่วงของความคลาดเคลื่อนอยู่ระหว่างร้อยละ -17.8 ถึง 17.4 ดังแสดงรายละเอียดอยู่ในตารางที่ 5-21 โดยส่วนใหญ่จะมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ ± 10 ซึ่งนับว่ามีความใกล้เคียง และอยู่ในระดับของการยอมรับได้พอสมควร

5.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจในการสร้างสะพานคนข้ามบนถนนรามคำแหง

จากการที่ถนนรามคำแหง เป็นถนนที่มีปัญหาทางด้านจราจรติดขัด และเกิดความล่าช้าในการเดินทางมาก ส่วนหนึ่งของความล่าช้านี้ เป็นผลกระทบมาจากการเดินข้ามถนนที่ระดับผิวการจราจร ซึ่งมีปริมาณที่สูงมาก ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจในหัวข้อ 4.4 ตามปกติแล้ว การแก้ไขปัญหานั้น จะทำได้โดยการสร้างสะพานคนข้าม เพื่อแยกระดับของการข้ามถนนไม่ให้กีดขวางการจราจร แต่การที่จะสร้างสะพานคนข้ามในทุก ๆ ตำแหน่ง ที่มีปัญหาเลยนั้น ยังมีอุปสรรคในด้านงบประมาณ ซึ่งในบางตำแหน่ง การสร้างอาจจะไม่คุ้มกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อประเมินหาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการสร้างสะพานคนข้าม โดยการศึกษาจะเลือกเอาตำแหน่ง PC2 ที่ทำการสำรวจ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นทางข้าม แต่ประชาชนนิยมข้ามกันมาก มาใช้ในการพิจารณา

ตารางที่ 5-21 การทดสอบและเปรียบเทียบผลที่ได้จากตัวคูณขยาย สำหรับช่วงเวลา
07:00 น. ถึง 19:00 น. กับผลที่ได้จากการสำรวจในบริเวณอื่น

Location (Date)	Direction	Volume	24 hrs. Volume		diff.	% diff.
		7:00-19:00 (12 hrs)	actual	simulated		
Krungthep-Nonthaburi Road (Wed. 25th Apr. 1990)	EB	19,162	27,431	28,954	1523	5.6
	WB	15,259	22,124	23,056	932	4.2
Sukhaphiban 2 Road (Thur. 26th Apr. 1990)	EB	14,291	22,013	21,594	-419	-1.9
	WB	14,901	22,587	22,515	-72	-0.3
Sukhumvit Road (Thur. 26th Apr. 1990)	NB	22,713	35,156	34,319	-837	-2.4
	SB	23,276	38,754	35,170	-3584	-9.2
Srinakharintara Road (Wed. 16th May 1990)	NB	14,566	18,745	22,009	3264	17.4
	SB	12,369	16,090	18,690	2600	16.2
Latphrao/Ratchadaphisek Intersection (Wed. 6th Sep. 1989)	NB	22,516	34,809	34,022	-787	-2.3
	SB	21,116	31,716	31,906	190	0.6
	EB	22,558	35,194	34,085	-1109	-3.2
	WB	28,756	43,772	43,450	-322	-0.7
Si Ayutthaya/Ratchaprarop Intersection (Wed. 13th Sep. 1989)	NB	35,051	58,386	52,962	-5424	-9.3
	SB	8,876	13,894	13,412	-482	-3.5
	EB	17,565	25,931	26,541	610	2.4
	WB	1,375	2,527	2,078	-449	-17.8
Nikom Makkasan/Ratchaprarop Intersection (Wed. 13th Sep. 1989)	NB	29,088	49,815	43,952	-5863	-11.8
	SB	19,936	29,042	30,123	1081	3.7
	WB	8,532	12,174	12,892	718	5.9

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

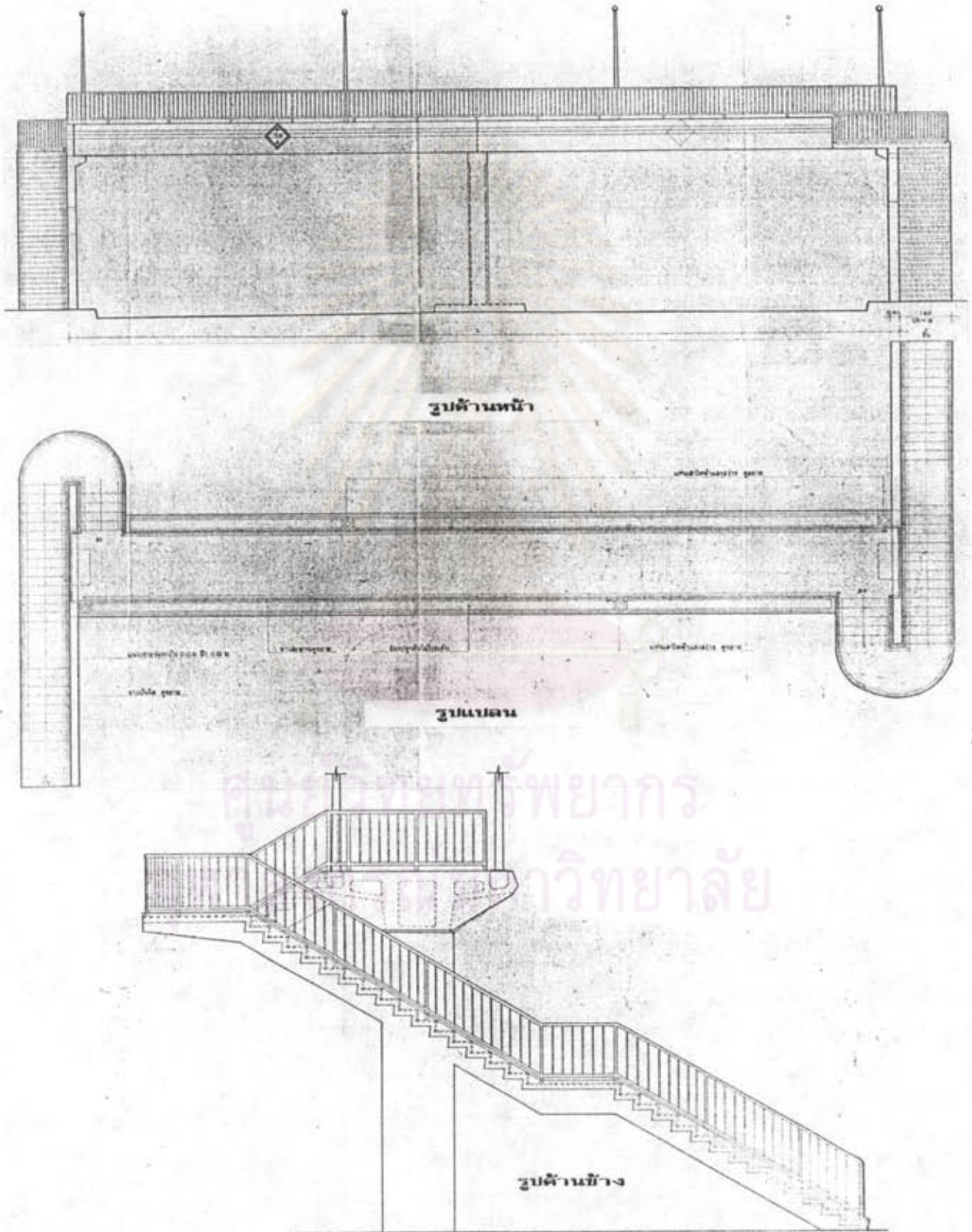
การวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในทางเศรษฐกิจ จะใช้ดัชนี ที่เป็นตัวชี้ถึงความเหมาะสมของการสร้างสะพานคนข้ามคือ

1. อัตราผลตอบแทนตลอดอายุโครงการ (Internal Rate of Return)
2. อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (Benefit Cost Ratio)
3. มูลค่าผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value)

โดยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ มูลค่าของผลประโยชน์ ที่เกิดจากการลดลงไปจากเดิม ของเวลาที่ต้องล่าช้าไปเพราะการข้ามถนนที่ระดับผิวจราจร หลังจากที่มีการสร้างสะพานคนข้ามแล้ว กับค่าใช้จ่ายของสะพานคนข้ามนั้น

5.4.1 ค่าใช้จ่ายของสะพานคนข้าม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วยค่าก่อสร้างเมื่อเริ่มแรก และค่าบำรุงรักษาสะพานตลอดอายุการใช้งาน ส่วนค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจในระหว่างก่อสร้างนั้น เนื่องจากเป็นงานขนาดเล็ก และพื้นที่การทำงานมีน้อย ประกอบกับในปัจจุบัน งานดังกล่าว มีเทคนิคการก่อสร้างที่สามารถดำเนินการได้ โดยไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการจราจรในบริเวณใกล้เคียง ดังนั้นจึงถือว่าไม่มีความสูญเสียในส่วนนี้ สำหรับราคาค่าก่อสร้างของสะพานคนข้ามในปัจจุบัน ซึ่งนิยมใช้โครงสร้างเป็นแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยฐานราก เสา และ บันไดทางขึ้น-ลง เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กธรรมดาหล่อในที่ ส่วนตัวสะพานนั้นทำเป็นคานคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรง ซึ่งสามารถทำสำเร็จรูปมาจากที่อื่น แล้วขนส่งมาประกอบที่หน้างานได้เลยนั้น ในขนาดปกติทั่วไป ดังแสดงในรูปที่ 5.14 ซึ่งมีทางเดินกว้างประมาณ 1.6 เมตร แต่ละฝั่งมีทั้งทางขึ้น-ลง และตัวสะพานสูงจากระดับผิวจราจรประมาณ 5 เมตร ราคาค่าก่อสร้างเริ่มแรก ตกประมาณ 2 ล้านบาท ส่วนค่าบำรุงรักษา นั้น โดยปกติสำหรับสะพานคอนกรีต จะอยู่ในราวร้อยละ 5 ของค่าก่อสร้าง ทุก ๆ ระยะ 10 ปี

5.4.2 ผลประโยชน์จากการสร้างสะพานคนข้าม ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการสร้างสะพานคนข้ามนี้ก็คือ ผลประโยชน์ต่อผู้ใช้ถนน ซึ่งหมายถึงผลประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้ขับขี่รถยนต์อันเนื่องมาจากการประหยัดเวลาในการเดินทาง โดยเวลาที่ประหยัดได้นั้น ก็คือ ความล่าช้าที่ลดลงไป ในส่วนที่เกิดจากการข้ามถนนที่ระดับผิวจราจร ซึ่งสามารถแสดงเป็นหน่วยเงินได้ โดยการคูณกับมูลค่าของเวลา (Time Value)

รูปที่ 5.14 รูปแบบโดยทั่วไปของสะพานคนข้ามถนนที่ใช้ในการพิจารณา

ผลประโยชน์ที่ชัดเจนอีกอย่าง ก็คือ มูลค่าซากของสะพาน (Salvage Value) เนื่องจากสะพาน เป็นโครงสร้างที่ถือว่ามัลักษณะคงทนถาวร อายุบริการยาวนานถึง 50 ปี จึงกำหนดอายุของสะพานเท่ากับ 15 ปี เมื่อหมดอายุบริการแล้ว จะยังคงเหลือสะพานอยู่ ดังนั้นจึงมีมูลค่าซาก ซึ่งเป็นเสมือนผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ในปีสุดท้ายของโครงการ โดยการวิเคราะห์ ได้กำหนดให้มูลค่าซากมีค่าเท่ากับร้อยละ 70 ของค่าก่อสร้าง

ผลประโยชน์นอกเหนือจากนี้ ก็คือ การลดอุบัติเหตุของผู้ใช้รถใช้ถนนลงไปบางส่วน ซึ่งไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ชัดเจน จึงไม่ได้นำมาพิจารณาในที่นี้ด้วย

5.4.3 การหาความล่าช้าของรถที่เกิดจากคนข้ามถนนที่ระดับผิวจราจร ตามปกติ การข้ามถนนนอกบริเวณทางข้าม ผู้ข้ามถนนมักจะข้ามในจังหวะที่มีช่องว่างของการจราจรพอที่จะข้ามได้ และมักจะใช้การวิ่งข้าม แทนการเดินข้าม ซึ่งการศึกษาอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องคนข้ามถนน พบว่า ผู้ข้ามถนนเพียงครึ่งถึงเฉพาะการจราจรในช่องทาง 2 ช่องแรกที่ใกล้ตัวเท่านั้น ถ้าว่าง ก็จะก้าวข้ามไปก่อนเลย ถึงแม้ว่าช่องทางที่ 3 จะยังมีรถวิ่งผ่านอยู่ในขณะนั้น อีกทั้งกฎหมายไทยนั้น ผู้ขับรถไม่จำเป็นต้องจอดรถนิ่งสนิท ในขณะที่คนกำลังข้ามถนน เพียงแต่ชะลอให้ทางกับผู้ข้ามถนนเท่านั้น ยกเว้นกรณีที่มีสัญญาณไฟ และหรือ ตำรวจควบคุมอยู่ตรงทางข้ามนั้น ซึ่งการข้ามลักษณะดังกล่าว อาจจะทำให้เกิดความล่าช้าต่อรถที่วิ่งเข้ามา แต่ในกรณีที่ตำแหน่ง PC2 นี้ เนื่องจากปริมาณคนข้ามมีมาก และเป็นการข้ามกลุ่มใหญ่ ดังนั้นจึงไม่จัดอยู่ในลักษณะที่กล่าวมานั้น กล่าวคือ คนข้ามจะเดินข้ามตามปกติ โดยเริ่มก้าวข้ามในจังหวะที่สภาพการจราจรอำนวยให้ แล้วเดินข้ามต่อไปคล้ายกับกำลังข้ามถนนตรงทางม้าลาย แต่เนื่องจากถนนรวมค่าแห่ง มีปริมาณการจราจรหนาแน่น และ กระแสการจราจรค่อนข้างต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่ตำแหน่ง PC2 นี้ ดังนั้น รถที่กำลังจะผ่านตำแหน่งนี้ ต้องมาหยุดรอให้คนข้ามถนนผ่านไปก่อน จึงเกิดความล่าช้า โดยรถที่เข้ามาถึงก่อนขณะเกิดการข้ามถนน จะเสียเวลาจอดรอเกิดความล่าช้ามากกว่ารถที่ตามเข้ามาทีหลัง

5.4.3.1 ความเร็วของคนเดินข้ามถนน คุณลักษณะ ของการเดินข้ามถนน โดยทั่วไปจะมีความไม่แน่นอนสูงขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ทั้งอายุ เพศ และภาระหน้าที่ ตลอดจนเวลาและสภาพแวดล้อม ในอดีต เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับคนข้ามถนนในกรุงเทพมหานครบ้าง แต่จะมุ่งเน้นเกี่ยวกับผลกระทบ ในส่วนที่เกี่ยวกับคนข้ามถนน เช่น เวลารอข้าม การข้ามที่ทางข้ามประเภทต่าง ๆ และเวลาที่ใช้ในการข้ามถนน โดยลุ่มเก็บข้อมูลจากคนข้ามถนนจริง ๆ และเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการข้าม สำหรับทางข้ามประเภทต่าง ๆ เพื่อหาค่าความล่าช้าใน

ส่วนของคนข้ามถนน แต่การศึกษาในครั้งนี้ จะพิจารณาถึงผลกระทบของการข้ามถนน ที่เกิดกับการจราจรบนถนน จึงจำเป็นที่จะต้องทราบ เกี่ยวกับคุณลักษณะของการเดินข้ามถนนก่อน แต่เนื่องจากข้อมูลที่จำกัด จึงได้นำคุณลักษณะของคนเดินถนนบนทางเท้าในกรุงเทพมหานคร มาใช้แทน โดยได้มีการศึกษาถึง คุณลักษณะของคนเดินถนนบนทางเท้าในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า การเดินถนนบนทางเท้าของชาวกรุงเทพมหานคร จะมีแนวโน้มของคุณลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความเร็ว (speed) ความหนาแน่น (density) และ อัตราการเคลื่อนตัว (flow rate) ใกล้เคียงกับคุณลักษณะพื้นฐานของการจราจร ดังแสดงได้ด้วยกราฟความสัมพันธ์ ตามรูปที่ 5.15 ถึง 5.17 หรือ เขียนเป็นสมการความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

- 1) สมการความสัมพันธ์ ระหว่างอัตราการเคลื่อนตัว (f) และความหนาแน่น (d) คือ

$$f = 72.85d - 13.13d^2 \dots\dots\dots(5.7)$$

- 2) สมการความสัมพันธ์ ระหว่างอัตราการเคลื่อนตัว (f) และความเร็ว (s) คือ

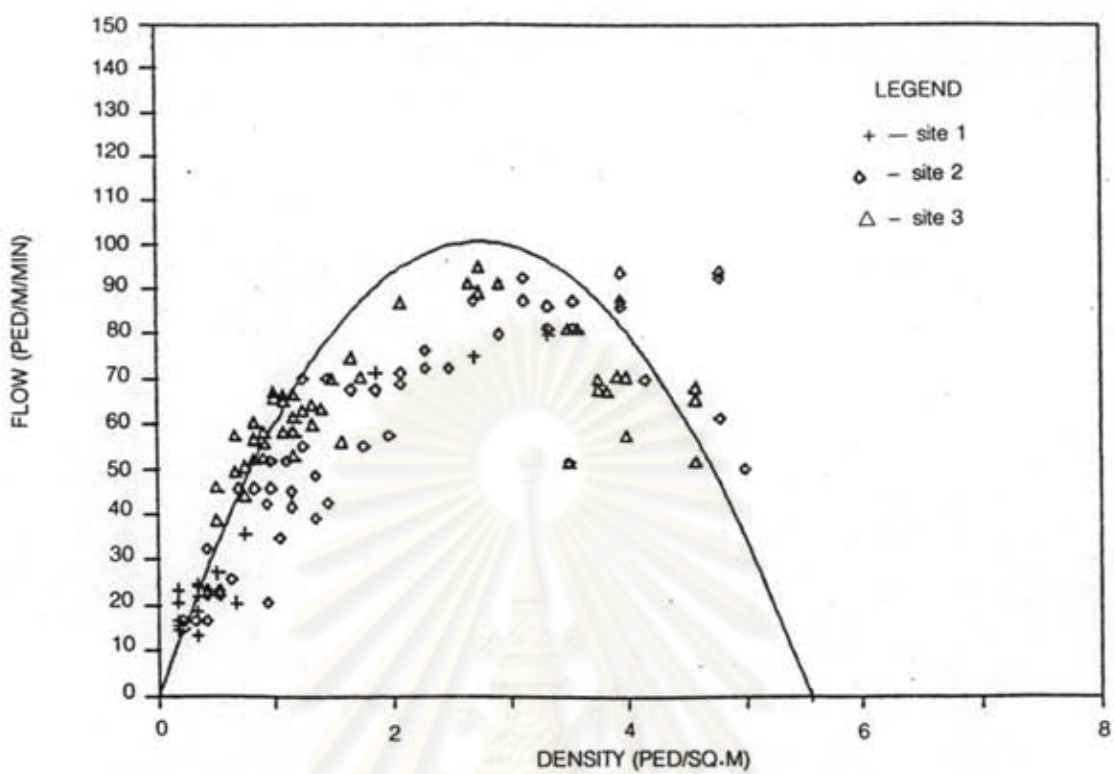
$$f = s(72.85 - s)/13.13 \dots\dots\dots(5.8)$$

- 3) สมการความสัมพันธ์ระหว่างความเร็ว (s) และความหนาแน่น (d) คือ

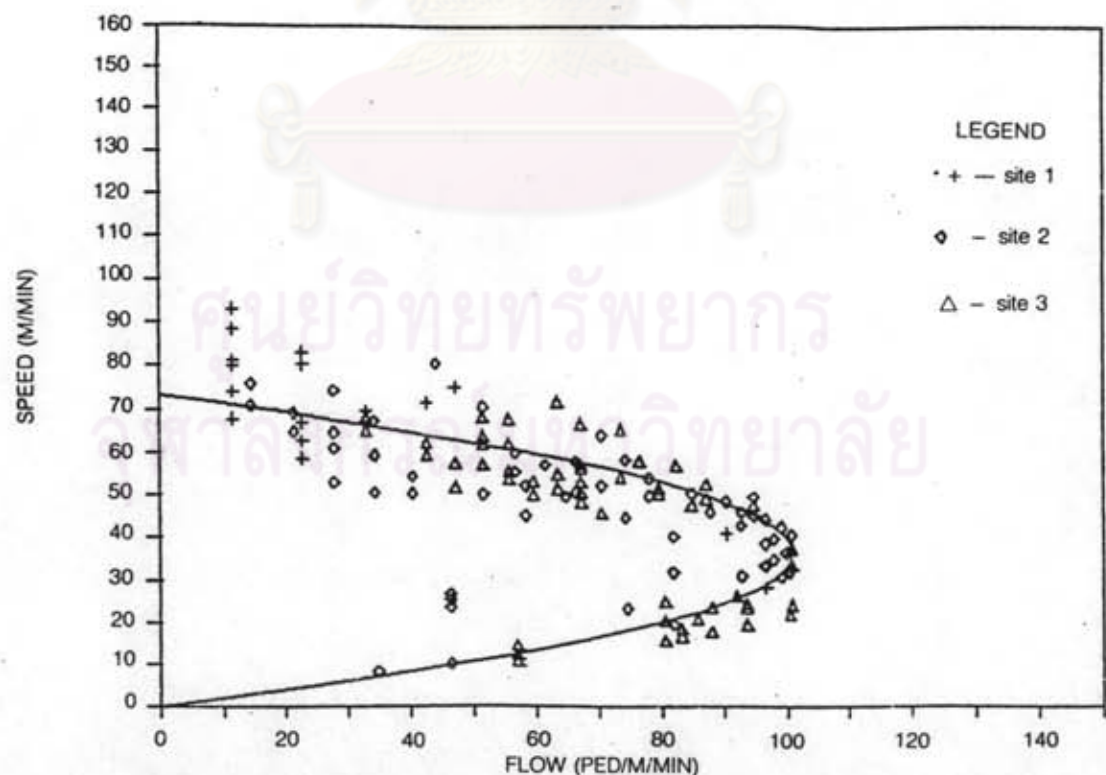
$$S = 72.85 - 13.13d \dots\dots\dots(5.9)$$

โดยมีความเร็วของการเดินปกติ (free flow walking speed) ประมาณ 72.85 เมตรต่อนาที ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของความเร็วในการเดินปกติ (mean free flow walking speed) 72.94 เมตรต่อนาที ส่วนอัตราการเคลื่อนตัวสูงสุดนั้น จะมีค่าประมาณ 101 คนต่อเมตรต่อนาที โดยจะเกิดในขนาดความหนาแน่น ประมาณ 2.77 คนต่อตารางเมตร และที่ความเร็วของการเดินเฉลี่ย 36.4 เมตรต่อนาทีตามลำดับ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว อาจจะแตกต่างไปจากคุณลักษณะของการเดินข้ามถนนบ้างเล็กน้อย

5.4.3.2 ความล่าช้าของการจราจร ความล่าช้าของรถ ที่เกิดจากคนข้ามถนนที่ผิวจราจร ในที่นี้ จะถือเอาตามค่าเวลาที่คนใช้ในการข้ามถนน เนื่องจากมีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งการข้ามถนนแต่ละครั้งของคนข้ามเป็นกลุ่ม ๆ นั้น เวลาที่ใช้ในการข้าม สำหรับที่ค่าความเร็วของการเดินข้ามค่าหนึ่ง สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

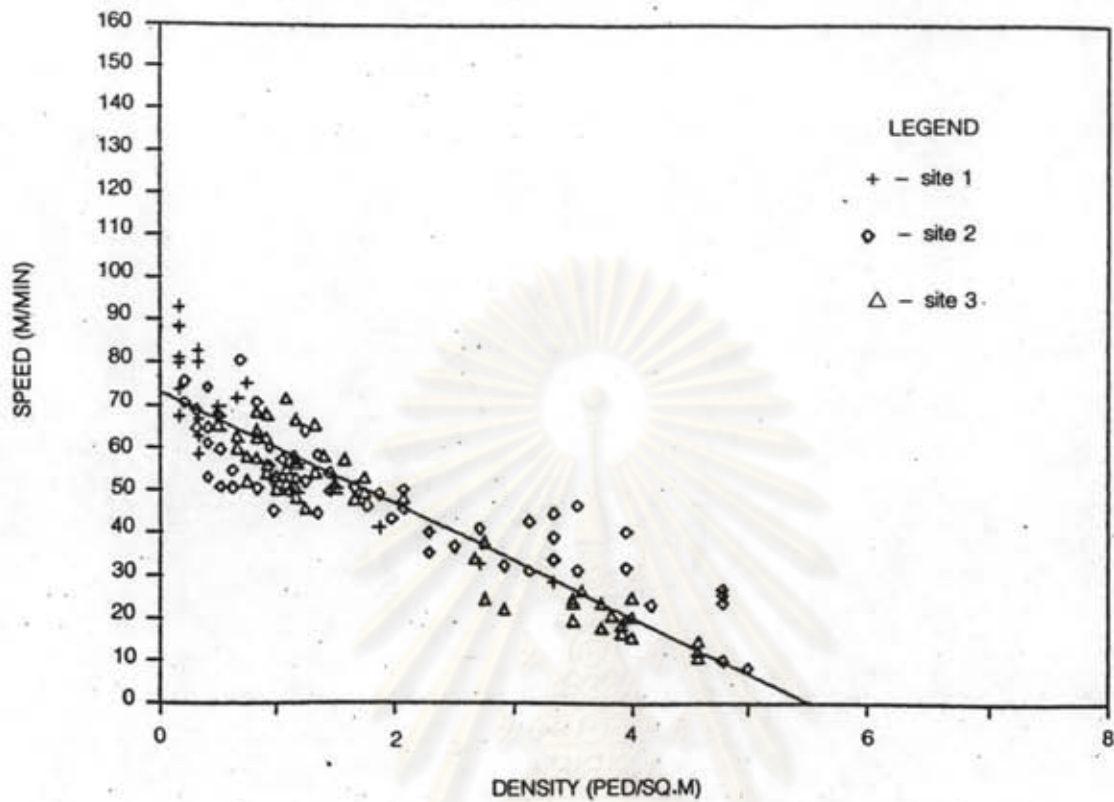

รูปที่ 5.15 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเคลื่อนตัวกับความหนาแน่นของคนเดินถนน

รูปที่ 5.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับอัตราการเคลื่อนตัวของคนเดินถนน

ที่มา : บทความการศึกษาคุณลักษณะของคนเดินถนนบนทางเท้าในกรุงเทพมหานคร
โดย โจเซลิน เอ กุยาน และ ยอดพล ธนาภิรุณต์

รูปที่ 5.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับความหนาแน่นของคนเดินถนน

ที่มา : บทความการศึกษาคุณลักษณะของคนเดินถนนบนทางเท้าในกรุงเทพมหานคร
โดย โจเซลิน เอ กุยาโน และ ยอดพล ธนบุรีรัตน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ระยะเวลาในส่วนนี้ จะแปรผันไปตามจำนวนของ คนข้ามในกลุ่มโดยถ้ามีจำนวนคนในกลุ่มมาก เวลา ในส่วนนี้ก็จะมีมาก แต่ถ้ามีจำนวนคนน้อย เวลาใน ส่วนนี้ก็จะมีน้อยลง

ส่วนที่ 2 จะเป็นเวลา ที่ใช้ในการเดินข้ามถนน ตามระยะ ทางที่ต้องข้าม หรือความกว้างของถนน หรือความ กว้างที่พิจารณา ซึ่งจะคงที่ไม่ว่าคนข้ามในกลุ่มจะมี มากหรือน้อย

เพราะฉะนั้น สำหรับคนข้ามถนนในจำนวนหนึ่ง ถ้ามีการข้าม หลาย ๆ ครั้ง เวลารวมทั้งหมดที่ใช้ในการข้ามถนนก็จะมาก แต่จะลดลง ถ้าจำนวนครั้งของ การข้ามลดลง ส่วนความล่าช้าของกลุ่มคนข้ามถนนที่เกิดขึ้น ในขณะที่กำลังรอเพื่อจะข้ามถนนนั้น ในที่นี้ จะถือว่าชดเชยกันกับเวลา ที่ใช้ในการเดินขึ้น และลงสะพานคนข้าม จึงไม่นำมา พิจารณาคำนวณ

เวลาในส่วนที่ 1 จะขึ้นอยู่กับ อัตราการเคลื่อนตัวของกลุ่มคน เวลาในส่วนที่ 2 จะขึ้นอยู่กับความเร็วของการเดิน ซึ่งถ้ามีค่าต่ำ เวลาที่ใช้ก็จะมาก ถ้ามีค่า สูงเวลาที่ใช้ก็จะน้อย แต่เนื่องจากทั้งความเร็วของการเดิน และอัตราการเคลื่อนตัวของกลุ่ม คน มีความสัมพันธ์กันดังแสดงในรูปที่ 5.16 โดยถ้าความเร็วของการเดินสูงมากเกินไป อัตรา การเคลื่อนตัวของกลุ่มคนก็จะต่ำ จากกรณีดังกล่าวนี้ สำหรับคนข้ามถนนจำนวนเท่ากัน และ จำนวนครั้งของการข้ามเท่ากัน จะมีค่าความเร็วของการเดินข้ามค่าหนึ่ง ที่ให้ค่าเวลารวมที่ใช้ ในการข้ามถนนน้อยที่สุด

5.4.3.3 สมมุติฐานในการหาความล่าช้าของการจราจร จากการข้าม ถนนที่ระดับผิวจราจร เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการข้ามถนน มีความไม่แน่นอนสูง จึงได้ใช้การตั้งสมมุติฐาน ในบางอย่างขึ้นมา เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ และ สะดวกต่อการ พิจารณา ดังนี้

ก) การข้ามถนนนั้น ผู้ข้ามจะเดินมาอยู่ตรงขอบทางเดินเท้า และบนทางเท้า เพื่อรอข้ามเป็นกลุ่ม ๆ อย่างสม่ำเสมอ การข้ามจะเดินพร้อมกันไปเป็น แถว โดยมีหน้ากว้าง 5 เมตร และขณะข้ามมีความหนาแน่นอย่างสม่ำเสมอ และกลุ่มข้ามแต่ละ

กลุ่มมีจำนวนคนเท่ากัน

ข) จะใช้ค่าเฉลี่ยต่อหน้าที่ ทั้งของปริมาณคนข้าม และปริมาณการจราจร มาใช้ในการคิด โดยอัตราของคนข้าม จะเฉลี่ยจากค่ารวมตลอด 14 ชั่วโมง ที่ทำการสำรวจ ส่วนปริมาณการจราจร จะเฉลี่ยจากค่ารวมตลอด 24 ชั่วโมง ที่ทำการสำรวจ เช่นกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปริมาณคนข้ามที่ตำแหน่ง PC2 จะมีอัตราเฉลี่ยประมาณ 28 คนต่อหน้าที่ และ ปริมาณการจราจร จะมีอัตราเฉลี่ยประมาณ 28.65 pcuต่อหน้าที่ต่อทิศทาง โดยพิจารณาจากปริมาณการจราจร ช่วงระหว่างทางแยกหมายเลข 21 และ 22

ค) การข้ามถนน จะพิจารณาระยะทางของการข้ามที่สะพานของเกาะกลางถนน โดยถือว่าขณะที่กำลังมีการข้ามบนฟากหนึ่ง รถบนถนนอีกฟากหนึ่งนั้น ยังคงวิ่งได้ตามปกติ พอข้ามเสร็จหนึ่งฟาก ก็ไปยืนบนเกาะกลางถนนได้หมด แล้วเมื่อจะข้ามอีกฟากต่อไป ก็จะเป็นในสภาพดังเดิมอีกที่ ส่วนระยะทางที่นำมาพิจารณา จะเป็น $2/3$ ของความกว้างของถนนฟากนั้น โดยคิดว่า เมื่อเหลือระยะทางอีก $1/3$ นั้น รถในช่องทางที่ข้ามผ่านมาแล้วจะเริ่มวิ่งได้

ง) ในช่วงเวลา 1 นาที มีการข้ามถนนเกิดขึ้น 1 ครั้ง

ในการวิเคราะห์ ได้พิจารณาความเร็วของการเดินในระดับบนของกราฟในรูปที่ 5.16 คือ ที่อัตราความเร็วของการเดิน ตั้งแต่ 36.4 เมตรต่อนาทีขึ้นไป ซึ่งเป็นความเร็วที่เกิดอัตราการเคลื่อนตัวสูงสุด แล้วหาค่าเวลาที่เกิดความล่าช้าต่อการจราจร สำหรับค่าความเร็วของการเดินข้ามต่าง ๆ จากสูตรซึ่งประยุกต์มาจากสมการที่ 5.8 ดังนี้

$$t = [13.13P / \{ws(72.85-s)\} + (2/3) * 1/s] * 60 \dots (5.10)$$

- โดยที่
- t = เวลาที่เกิดความล่าช้าต่อการจราจร (วินาที)
 - P = อัตราการข้ามถนนของคนข้าม = 28 คนต่อนาที
 - w = หน้ากว้างของการข้าม = 5 เมตร
 - s = ความเร็วของการเดินข้ามถนน (เมตรต่อนาที)
 - l = ความกว้างของถนนที่พิจารณา = 9.8 เมตร

เมื่อได้เวลา t แล้ว นำไปหักลบจากเวลา 1 นาที เหลือเป็นเวลาเท่าใดนั้น ก็จะเป็นระยะเวลาประสิทธิผลสุทธิสำหรับปริมาณการจราจร 28.65 pcu ต่อ นาที ดังนั้น ถ้าระยะเวลาดังกล่าวเป็น 1 นาทีเต็ม ๆ ควรจะมีปริมาณการจราจรเท่าใด โดยสมมุติว่า การจราจรมีอย่างต่อเนื่อง และเข้ามาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลต่างระหว่างปริมาณการจราจรทั้ง 2 ค่า นี้ ก็จะเป็นปริมาณการจราจร ในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับความล่าช้า t วินาที โดยรถที่เข้ามาคันแรกในช่วงเวลา t นี้ จะเกิดความล่าช้ามากที่สุด ส่วนรถที่เข้ามาคันต่อ ๆ ไป ก็จะทำให้เกิดความล่าช้าลดลงไปตามลำดับ จนคันสุดท้ายก็เกิดน้อยที่สุด แล้วคันต่อไปที่เข้ามา ก็จะวิ่งต่อไปได้พอดี โดยไม่ต้องเกิดความล่าช้า ซึ่งการหาค่าความล่าช้ารวมทั้งหมด ก็จะได้จากสูตร

$$D = (t/2) * (V + 1) \dots\dots\dots(5.11)$$

โดยที่ D = ความล่าช้ารวม (วินาที) สำหรับการข้ามเพียงฝากเดียวของถนน

t = เวลาที่เกิดความล่าช้าต่อการจราจร (วินาที)

V = ปริมาณการจราจร ในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับค่า t มีหน่วยเป็น pcu

$$= \{28.65 * 60 / (60 - t)\} - 28.65 \dots\dots\dots(5.12)$$

จากค่าความล่าช้ารวม (D) ที่ได้ เมื่อนำไปหารด้วยปริมาณการจราจร 28.65 pcu ต่อ นาทีต่อทิศทาง ก็จะได้เป็น ค่าเฉลี่ยของความล่าช้า มีหน่วยเป็นวินาที ต่อ pcu ซึ่งสามารถแสดงเป็นสูตรได้ ดังนี้

$$\text{average delay} = D / 28.65 \dots\dots\dots(5.13)$$

เมื่อนำค่าความล่าช้าเฉลี่ยนี้ ไปคูณกับปริมาณการจราจรต่อวันแล้ว ก็จะได้เป็นเวลาที่เกิดความล่าช้าต่อวัน ซึ่งเมื่อคูณกับมูลค่าของเวลา (Time Value) ก็จะได้เป็นจำนวนเงินที่เสียไปเนื่องจากความล่าช้าออกมา จากนั้น นำค่าจำนวนเงินที่ได้ ไปวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจต่อไป

สำหรับมูลค่าของเวลา (Time Value) นี้ จะใช้ค่าจากการศึกษา SIMR ซึ่งได้ทำไว้สำหรับกรุงเทพมหานครดังแสดงในตารางที่ 5-22 มาทำการแปลงให้หน่วยของยานพาหนะเป็น pcu โดยใช้ค่าสัดส่วนของการจราจร (traffic composition) บนถนนรวมค่าแห่ง ในการคำนวณ ซึ่งมูลค่าของเวลาที่ได้ สำหรับปี พ.ศ. 2532 จะเท่ากับ 61.7 บาทต่อ PCU ต่อชั่วโมง และค่านี้เอง ที่ได้นำไปใช้ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น

5.4.4 ผลการวิเคราะห์ ตารางที่ 5-23 แสดงผลการวิเคราะห์ ในส่วนของความล่าช้า ซึ่งพบว่า ในปริมาณคนข้าม และปริมาณการจราจรขนาดนี้ ความล่าช้าเฉลี่ยที่เกิดขึ้น อย่างน้อยที่สุด จะมีค่าประมาณ 1.588 วินาทีต่อ PCU ที่ความเร็วของการเดินข้ามถนน ประมาณ 53 เมตรต่อนาที

ส่วนการวิเคราะห์ผลทางเศรษฐกิจ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-24 และสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

- 1) มูลค่าผลตอบแทนสุทธิ (NPV) = 2,965,628 บาท
- 2) อัตราผลตอบแทนตลอดอายุโครงการ (IRR) = 34.6 %
- 3) อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อเงินลงทุน (B/C) = 2.7 โดยใช้มูลค่าผลตอบแทน ร้อยละ 12 ต่อปี

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ จะเห็นว่าการจัดให้มีสะพานคนข้ามตรงตำแหน่งนี้ มีความคุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นอย่างมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-22 มูลค่าของเวลา (Time Value) ต่อหน่วยรถยนต์นั่งเทียบเท่า (PCU)
จากการศึกษา SIMR

ปี พ.ศ.	มูลค่าของเวลา (บาท/ชั่วโมง)
2532	61.7
2536	78.9
2539	91.9
2544	109.9
2549	127.8

ที่มา : รายงานการศึกษา SIMR (The Study on Medium to Long-Term Improvement/Management Plan of Road and Road Transport in Bangkok), Working Paper โดย JICA และ กรุงเทพมหานคร, 2532

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-23 ผลการวิเคราะห์ความล่าช้าของการจราจรที่เกิดจากคนข้ามถนน

Walking Speed (m/min)	Case Study	Time used by Crossing Pedestrian (sec)	Effective Time for Traffic (sec)	Imagined Traffic Volume for actual 1 minute (pcu)	Difference of Traffic Volume (pcu)	Total Delay (sec)	Average Delay (sec/pcu)
52	A	11.604	48.396	35.52	6.87	45.656	1.594
52	B	15.377	44.623	38.52	9.87	83.592	2.918
53	A	11.586	48.414	35.51	6.86	45.510	1.588
53	B	15.288	44.712	38.45	9.80	82.522	2.880
54	A	11.590	48.410	35.51	6.86	45.541	1.590
54	B	15.223	44.777	38.39	9.74	81.749	2.853
55	A	11.617	48.383	35.53	6.88	45.768	1.597
55	B	15.185	44.815	38.36	9.71	81.293	2.837
56	A	11.672	48.328	35.57	6.92	46.216	1.613
56	B	15.175	44.825	38.35	9.70	81.184	2.834
57	A	11.757	48.243	35.63	6.98	46.921	1.638
57	B	15.199	44.801	38.37	9.72	81.463	2.843

Note : Case A --> The two-third of 9.8 metres is considered to be crossed interval.
Case B --> Full width of 9.8 metres is considered to be crossed interval.

ตารางที่ 5-24 ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ (Benefit Cost Analysis) ของการสร้างสะพานข้ามห้วยหมก

Year	Cost of Construction and Maintenance	Economic Saving	Total Discounted Rate at 12 % per Annum		Cumulative Cash Flow
			Cost	Benefit	
0	2,000,000	0	2,000,000	0	(2,000,000)
1	0	696,248	0	621,650	(1,378,350)
2	0	696,248	0	555,045	(823,305)
3	0	696,248	0	495,576	(327,730)
4	0	696,248	0	442,478	114,748
5	0	696,248	0	395,070	509,818
6	0	696,248	0	352,741	862,559
7	0	696,248	0	314,947	1,177,506
8	0	696,248	0	281,203	1,458,709
9	0	696,248	0	251,074	1,709,783
10	100,000	696,248	32,197	224,173	1,901,759
11	0	696,248	0	200,155	2,101,914
12	0	696,248	0	178,710	2,280,623
13	0	696,248	0	159,562	2,440,185
14	0	696,248	0	142,466	2,582,652
15	(1,400,000)	696,248	(255,775)	127,202	2,965,628
	sum		1,776,423	4,742,051	

Net Present Value -----> 2,965,628 Baht (at 12% Interest Rate)
 Internal Rate of Return --> 34.6 %
 Benefit Cost Ratio -----> 2.7

Note : 696,248 is got from ADT 82,522 pcu/day * delay 1.588 sec/pcu * 61.7 bt/hr * 310 day/yr